

Δέφτερη Ανάγνωση

Εναλλακτική Πληροφόρηση

Website: www.defterianaynosi.com

Facebook: www.facebook.com/DefteriAnaynosi

Twitter: www.twitter.com/DefteriAnaynos1

Ειδήσεις για τη βδομάδα και σχόλια για τις εξελίξεις

Περιεχόμενα του τεύχους της βδομάδας: 17/4- 24/4/2013

Τις επόμενες δυο εβδομάδες η Δέφτερη Ανάγνωση θα ελαττώσει ταχύτητα λόγω αναγκών ξεκούρασης.

Θα συνεχίσει να ανανεώνεται η σελίδα του facebook, ενώ αντί τις εβδομαδιαίες εκδόσεις θα κυκλοφορεί ένα πιο σύντομο σχόλιο - με άξονα τις εσωτερικές εξελίξεις

ΤΟΠΙΚΑ

- Όταν η Έλσα και η εταιρεία με την οποία είχε σχέσεις ο Σαρρής έβγαζαν χρήματα, τί έκανε ο Αβέρωφ στις ΗΠΑ; Τελικά, όχι μόνο ήξεραν, αλλά έκαναν και κακή διαπραγμάτευση, σελ. 3
- Οι επιθέσεις εναντίον του Δημητριάδη γίνονται και για τα μάτια των τζακιών της πάλαι ποτέ Τράπεζας Κύπρου, σελ. 9
- Το κυπριακό ως σανίδα σωτηρίας; σελ. 14
- Έρευνα και διαπλοκή: μπορεί ένας δικαστής με συμπέθερο δικηγόρο της Τράπεζας Κύπρου, να διεκδικεί ότι δεν υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων; σελ.19
- Ποιοί έφεραν την τρόικα; Όταν η Τράπεζα Κύπρου υποχρέωνε σε προσφυγή στο Μηχανισμό στήριξης, τον Ιούνιο του 2012, σελ. 21

ΔΙΕΘΝΗ

Στη Λατινική Αμερική συνεχίζεται η αλλαγή...(Βενεζουέλα, Κολομβία, Χιλή), σελ. 27

Ευρώπη: αναζητώντας διέξοδο σε ένα παιχνίδι με κινούμενους καθρέφτες, σελ. 29

ΚΙΝΗΜΑΤΑ

.....στην Πλατεία Φανερωμένης, σελ. 31

Εκδηλώσεις, σελ. 32

Διεθνής αλληλεγγύη στο Αθηναϊκό indymedia και τις Ραδιοζώνες Ανατρεπτικής Έκφρασης. σελ. 32

ΣΠΟΝΤΕΣ, σελ 34

ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ/ΑΠΟΨΕΙΣ

- Γράμμα προς τον Κύπριο Πολίτη: Η Πολιτεία μας, σελ. 37
- Μια κατ'αρχήν συγκριτική ανάγνωση της συμφωνίας του Δεκεμβρίου 2012 και του Μνημονίου του Μαρτίου 2013, σελ. 42
- Τι έγραψε το «Έθνος» για τη λίστα και το «δικηγορικό γραφείο» Αναστασιαδη, σελ. 46

Η έκθεση Alvarez and Marshal αναρτήθηκε στο σαΐτ της

Δέφτερης Ανάγνωσης

ΤΟΠΙΚΑ

**Όταν η Έλσα και η εταιρεία με την οποία είχε σχέσεις ο
Σαρρής έβγαζαν χρήματα, τί έκανε ο Αβέρωφ στις ΗΠΑ;
Τελικά, όχι μόνο ήξεραν, αλλά έκαναν και κακή
διαπραγμάτευση**

Καθώς οριστικοποιείτο το μνημόνιο, οι πληροφορίες για το τί έγινε πριν τις 15 Μαρτίου φαίνονται πια να συγκλίνουν, ότι η κυβέρνηση και ήξερε για το κούρεμα και το διαχειρίστηκε με το χειρότερο τρόπο, οδηγώντας σε υποχρεώσεις οι οποίες έφτασαν τα 23 δις. Η δημοσίευση και από το Αθηναϊκό Έθνος των ονομάτων της κ. Έλσας Αναστασιάδη και του κ. Σαρρή ανάμεσα στα φυσικά και νομικά πρόσωπα, τα οποία είτε είχαν βγάλει κεφάλαια από την Κύπρο (η κ. Έλσα Αναστασιάδη), είτε είχαν συμφέροντα σε εταιρεία που το έκανε (κ. Σαρρής), έδωσε νέες διαστάσεις στο παζλ των ερωτημάτων για το κύκλο των ατόμων που διαχειρίστηκαν το κούρεμα. Ενώ η δημοσίευση των δηλώσεων Αναστασιάδη σε βουλευτές, ξεκαθαρίζει ότι ο ίδιος ήξερε. Το μόνο που αιωρείται, πια, είναι ο ρόλος του Αβέρωφ, ο οποίος βρισκόταν εκείνες τις μέρες στις ΗΠΑ και είχε συνάντηση με αξιωματούχους του ΔΝΤ.

Τα κυπριακά ΜΜΕ, πλην της Χαραυγής, προσπάθησαν, όπως και πολλοί βουλευτές, να συγκαλύψουν το ζήτημα της λίστας. Ήταν, όμως, κραυγαλέα αποκαλυπτικό. Τελικά, τη Δευτέρα μετά από τις δημοσιεύσεις στον ελληνικό τύπο άρχισε και το κυπριακό ξεψάχνισμα της λίστας και της αναζήτησης διασυνδέσεων ανάμεσα σε εταιρείες και άτομα, που μπορεί να ήξεραν.

Η παραδοχή ότι ήξεραν... και ο κ. Παντελή: ένας «μανδαρίνος» γενικής χρήσεως

Όταν ο κ. Π. Κληρίδης δήλωσε ότι το πρωί της Παρασκευής 15/3, του είχαν φέρει νομοσχέδιο για το κούρεμα, ο κυβερνητικός πανικός ήταν έκδηλος. Αμέσως, εκμαιούτηκε δήλωση από το Υπουργείο Οικονομικών ότι την πρωτοβουλία είχαν τεχνοκράτες του υπουργείου – με κύριο άξονα κάποιον κ. Παντελή. Ένας τεχνοκράτης μπορούσε να αποφασίσει από μόνος του να καταθέσει νομοσχέδιο στο Γενικό Εισαγγελέα; Και αυτός ο τεχνοκράτης, εντελώς τυχαία, έτυχε να συνοδεύει τον

Αναστασιάδη στα Γιούρογκρουπ. Ο σαρκασμός του Α. Παράσχου με το λογοπαίγνιο από το παλιό διαφημιστικό σλόγκαν της Τράπεζας Κύπρου ήταν εκφραστικός: «Σκέψου το. Γίνεται;»

Μέχρι και ο Φιλελεύθερος το αντιμετώπισε με πρωτοσέλιδη ειρωνεία: «Φορτώνουν το κούρεμα στον τελευταίο τροχό της άμαξας.»

Ύστερα από μέρες, ο κ. Σαρρής δήλωσε ότι δεν ήταν για το κούρεμα το νομοσχέδιο, αλλά για φορολόγηση τόκων. Και του πήρε τόσο χρόνο να το σκεφτεί, οι αρμόδιοι του Υπουργείου Οικονομικών δεν ήξεραν να το πουν πριν, και ο Γενικός Εισαγγελέας δεν κατάλαβε; Στην ουσία, ο κ. Σαρρή παραδεχθηκε ότι προετοιμάζονταν διάφορα σενάρια για το κούρεμα. Και φαίνεται ότι, το νομοσχέδιο ήταν μέρος της προεργασίας για το κούρεμα - με στόχο να υποβληθεί στη βουλή, έκτακτα την Κυριακή, όπως φάνηκε με τον μετέπειτα προγραμματισμό. Διότι, όπως είπε ή ξέφυγε του κ. Μαυρίδη σε μια εκπομπή, το κούρεμα δεν μπορεί να συζητείται δημόσια – και άρα ετοιμαζόταν μυστικά από τις αρχές του Μάρτη.

Ο κ. Αναστασιάδης και το επιτελείο γύρω του, προσπάθησε και πάλι να σπρώξει την ευθύνη αλλού – ακριβώς, γιατί η γνώση του γεγονότος άγγιζε και τη διάσταση της διαπλοκής, πέρα από την μυστική και εντελώς αποτυχημένη «διαπραγμάτευση». Σε αυτό το πλαίσιο, κυκλοφορήσαν στα τέλη της εβδομάδας και αποσπάσματα από την ενημέρωση του κ. Αναστασιάδη στους βουλευτές. Το πιο γραφικό, το οποίο αναπαρήγαγε και η Αλήθεια, η εφημερίδα του Υπουργού Εσωτερικών, ήταν ότι ο κ. Αναστασιάδης είπε ότι *«εφάτσησα τα χέρια μου στο τραπέζι – με συγχωρείτε για την φράση – και σηκώθηκα να φύγω»*.

Πρέπει να ήταν η πιο εσωστρεφής κίνηση κτυπήματος των χεριών σε τραπέζι, αφού κανένας δεν φάνηκε να την πρόσεξε. Και αν προσέξει κανείς τη διατύπωση, μάλλον, δεν έγινε – δεν χρειάζεται να πεις «συγγνώμη για τη φράση» για ένα γεγονός που έγινε. Για μια φράση, που μπορεί να εξέφραζε κάτι μεταφορικά, ναι. Προφανώς, μάλλον, ήθελε να πει ότι κατάλαβε ότι έχασε.

Και όμως, παραδέχθηκε και ο ίδιος ότι το ήξερε από πριν...

Όμως, η πληροφόρηση των βουλευτών, έστω και με φανταχτερές δικαιολογίες, μικρά και μεγάλα ψέματα, ήταν επίσης αποκαλυπτική:

«Συναντήθηκα (στις Βρυξέλλες) με την κ. Μέρκελ, τον πρωθυπουργό της Ολλανδίας και της Φινλανδίας και τους ανέπτυξα ότι ήταν αδιανόητο να τεθεί θέμα οποιουδήποτε κουρέματος. Η απάντηση των τριών οφείλω να πω - ήτο αρνητική. Είπα, ακόμη και αν υποθετικά δεχόμουν, το πιθανότατο ενδεχόμενο είναι να μην το αποδεχθεί η βουλή. Είπαν «Εν τοιαύτη περιπτώσει, δεν θα έχετε πρόγραμμα.»

Άρα ο κ. Αναστασιάδης ήξερε, σαφώς, πριν τη συνάντηση του Γιούρογκρουπ για το κούρεμα – αυτές οι συναντήσεις, σύμφωνα με το κείμενο, πρέπει να έγιναν μια μέρα πριν: όπως αναφέρεται στη συνέχεια *«Το απόγευμα της επομένης, συνάντησα την κ. Λαγκάρντ, μιάμιση ώρα πριν το καθορισμένο Γιούρογκρουπ.»* Άρα, από το βράδυ της Πέμπτης ήταν, πια, οριστικό το κούρεμα. Και με δεδομένο ότι ο ίδιος για τους προηγούμενους οκτώ μήνες έκτιζε την προεκλογική του ρητορική στην κινδυνολογία, η απειλή ότι «δεν θα έχετε πρόγραμμα» ήταν σαφής. Δεν είναι παιδάκι, ούτε δηλώθηκε ότι έπαθε black out. Ήξερε ότι θα το έθεταν και ήξερε ότι ήταν αποφασισμένοι. Για αυτό και ενεργοποιήθηκαν οι διαδικασίες, που γίνονταν μυστικά στη Λευκωσία – και βρέθηκε το νομοσχέδιο για έγκριση στη Γενική Εισαγγελία.

Όμως, τέτοιες αποφάσεις, που αλλάζουν δραματικά τα δεδομένα - από 17 δις δάνειο, σε 10 δις δάνειο με bail in-κούρεμα - δεν λαμβάνονται στο πόδι. Κάποιοι προετοίμαζαν τα δεδομένα, για αυτό και βρέθηκαν και εισηγήσεις για νομοσχέδια μπροστά το Γενικό Εισαγγελέα. Προφανώς, οι αποφάσεις είχαν παρθεί από την αρχή της νέας κυβέρνησης – αν όχι πριν.

Και φυσικά, δεν συζητήθηκε κούρεμα με την προηγούμενη κυβέρνηση, όπως, επίσης, παραδέχθηκε...

Και εδώ, ο κ. Αναστασιάδης, στη δύσκολη στιγμή, αποκάλυψε και την ουσία του πώς τον έβλεπε η τρόικα:

«Αυτό είναι αδιανόητο. Ζητάτε από εμάς δεκαπέντε μέρες κυβέρνηση, κάτι που δεν ζητήσατε από κανένα προηγούμενα.» Και η απάντηση, βεβαίως, είναι ότι τα είχαν εγείρει, αλλά δεν υπήρχε τρόπος συνεννόησης και ως εκ τούτου σταμάτησαν τις διαβουλεύσεις και ανέμεναν να εκλεγεί νέα κυβέρνηση.»

Με δεδομένα τα προγνωστικά και τις θέσεις του, περίμεναν τον ίδιο ουσιαστικά.

Είναι και μια παραδοχή, βέβαια, ότι η προηγούμενη κυβέρνηση δεν δεχόταν καν να συζητήσει bail in – και ο όρος ήταν τόσο νέος, που ο κ. Αναστασιάδης τον εξήγησε

και στους βουλευτές. Μετά, βέβαια, οι εκπρόσωποι του έψαχναν δικαιολογίες ότι το θέμα είχε προαποφασιστεί .

Τί γυρεύει η αλεπού στο παζάρι... ο Αβέρωφ μιλούσε με τον περίγυρο της Λαγκάρντ, όταν εκείνη ετοίμαζε το πλάνο...

Ίσως, εδώ, να είναι αποκαλυπτική μια διάσταση, που παραμένει ακόμα στη σκιά – ο ρόλος του Α. Νεοφύτου. Εκείνες τις μέρες, ο κ. Νεοφύτου βρισκόταν στις ΗΠΑ και όπως μεταδιδόταν είχε συναντήσεις με εκπροσώπους του ΔΝΤ. Όταν, μάλιστα, ο κ. Σαρρής ρωτήθηκε ενώ ήταν υπουργός, σε μια συνέντευξη στον Άστρα αν ήξερε ο κ. Αβέρωφ, αφού μιλούσε με το ΔΝΤ, ο κ. Σαρρής έκανε για περίπου ένα λεπτό ένα παράξενο ηχητικό «αααα... εε...», για να πει ότι «βέβαια είχαν επαφή...» χωρίς να εξηγήσει τί είπαν.

Σύμφωνα με τη μαρτυρία Αναστασιάδη, αλλά και την προβολή της Λαγκάρντ από το TIME, το ΔΝΤ διεκδικεί την πρωτοβουλία για την επιβολή του κουρέματος. Άρα, ο κ. Αναστασιάδης, που όχι μόνο διεκδικούσε ότι ήταν ο εκλεκτός της τρόικα, αλλά έστειλε και τον υπαρχηγό του κόμματός του να μιλήσει με το ΔΝΤ, θα ήταν αστείο να υποθέσει κάποιος ότι δεν τους είχε αναφέρει κάτι σχετικό ήδη το ΔΝΤ. Είναι μάλλον σαφές, ότι ο Αβέρωφ οριστικοποίησε την αποδοχή του κουρέματος και ο Αναστασιάδης πήγε για να διαπραγματευθεί τα ποσά – και ο Στυλιανίδης έκανε ψευδείς δηλώσεις, μέχρι να οριστικοποιηθεί.

Τελικά, όταν μπήκε μέσα, χωρίς οποιοδήποτε διαπραγματευτικό ατού, συνειδητοποίησε ότι οι δυο τράπεζες, τις οποίες εκπροσωπούσε και τις οποίες αγωνιζόταν να συγκαλύψει, ήταν γνωστές στην Ευρώπη – και εκείνες ήταν ο στόχος. Τότε, έκανε την τελική του απεγνωσμένη κίνηση – να φορτώσει και στους μικροκαταθέτες τη ζημιά. Ήταν, όμως, αδύνατον και αργά. Το ψέμα ήταν τόσο κραυγαλέο και η κλοπή τόσο ξεκάθαρη, που όπως φαίνεται από το κείμενο των πρακτικών της ομιλίας του Αναστασιάδη, όντως φοβόταν για νέα Αργεντινή – «..φανταστείτε την επανάσταση που θα γίνει αν...»

Το κερασάκι στην τούρτα: Οι εκροές κεφαλαίων της κόρης, του συμπτέρου, του υπουργού και...

Το πιο ενοχοποιητικό τεκμήριο για την προσωπική γνώση του κ. Αναστασιάδη είναι, βέβαια, οι διακινήσεις κεφαλαίων από τους συγγενείς του – και μάλιστα, με άξονα την κ. Έλσα Αναστασιάδη: ο πεθερός της και συμπτέρος του προέδρου μετακίνησε, τουλάχιστον, 21 εκατομμύρια, χωρίς να εξηγήσει γιατί - και αν έσπασε όντως γραμμάτια - ενώ η λίστα που κατατέθηκε στη βουλή την Τρίτη έδειχνε, σαφώς, ότι και η κ. Έλσα είχε βγάλει εκατομμύρια, τα οποία δικαιολόγησε ότι ήταν θέμα πληρωμής. Σε τέτοιες περιπτώσεις, εξηγεί κάποιος ποιά ήταν η έκτακτη ανάγκη. Δεν περιμένει να

βρει κάποιον κ. Παντελή να του τα φορτώσει. Και με δεδομένες τις ημιτελείς εξηγήσεις, προεκλογικά, από το δικηγορικό γραφείο Αναστασιαδη, είναι λογικές και αναμενόμενες οι υποψίες για σκόπιμη εκροή και προσπάθεια συγκάλυψης. Η υστερία που ξέσπασε και πάλι ενάντια στο διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας ήταν, σε αυτό το πλαίσιο, σαφώς και ένα σύννεφο καπνού, μόλις συνειδητοποιήθηκε ότι οι άμεσα εμπλεκόμενοι στο κούρεμα – λ.χ. Αναστασιάδης, Σαρρής - είχαν συμφέροντα σε κεφάλαια, που έφυγαν από την Κύπρο. Στην Κύπρο, το θέμα δημοσιοποίησε το Μέγα και την Κυριακή, ήταν πρώτο θέμα στο αθηναϊκό Έθνος. Τη Δευτέρα, άρχισε και η συζήτηση στην Κύπρο, καθώς η λίστα άρχισε να κυκλοφορεί στο ίντερνετ – φαίνεται να είναι πια μια σταθερή τακτική να δημοσιευτεί κάτι στην Ελλάδα και ακολούθως να παρακάμπτεται η λογοκρισία των κυπριακών ΜΜΕ με το ίντερνετ. Το πρώτο όνομα που προκάλεσε συνειρμούς ήταν του Χ. Στυλιανίδη – ο κυβερνητικός εκπρόσωπος το διέψευσε. Κυκλοφορούσαν, επίσης, υποψίες για τις σχέσεις πολιτικών, όπως λ.χ. ο Αβέρωφ, με συγκεκριμένες εταιρείες. Το σκηνικό θα ξεκαθαρίσει, καθώς θα διερευνώνται και οι σχέσεις των εταιρειών με άτομα που μπορεί να είχαν πληροφόρηση, αλλά και οι αιτίες που μετακινήθηκαν τα χρήματα.

Το φιάσκο που αύξησε και το ποσό των υποχρεώσεων

Κατά τα άλλα, ο Αβέρωφ εμφανίστηκε μετά τον αρχικό πανικό για να πει ότι τα 23 δις είναι ποσά, που είχαν υπολογιστεί στο κούρεμα ήδη – εννοούσε ότι αφορούσαν αποδοχή όρων της τρόικα, αλλά και επιπρόσθετες ανάγκες, που προήλθαν από τη διαχείριση του κουρέματος των τραπεζών και φυσικά τις εκροές, που έγιναν. Διότι, ενώ η προηγούμενη κυβέρνηση διαπραγματευόταν το όριο των 10 δις για τις τράπεζες, η νέα είχε αποδεχθεί, σαφώς, μεγαλύτερο ποσό - 10 δις για τις δύο τράπεζες συν 2.5 δις από τα χρήματα για το δημόσιο για ανάγκες άλλων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Πάντως, ο Αβέρωφ χρησιμοποίησε και τον όρο «μαξιλαράκι» για να δώσει το μήνυμα ότι είχαν υπολογιστεί και επιπλέον κεφάλαια για την περίπτωση που θα έπεφταν έξω στους αρχικούς υπολογισμούς.

Και για όσους θυμούνται τις προηγούμενες διαπραγματεύσεις, ο στόχος της τρόικα ήταν να αυξήσει το ποσό και η τότε κυβέρνηση αρνιόταν, έχοντας, μάλιστα, στα χέρια και την έκθεση της PIMCO. Αλλά, η νέα κυβέρνηση φαίνεται ότι πήγε με άλλο πλάνο, φροντίζοντας και τους δικούς της καθ' οδόν φαίνεται. Μέχρι και τις 14/3, ο Πολίτης έγραφε πρωτοσέλιδα ότι «..η προσπάθεια είναι να περιοριστεί το ποσό που θα χρειαστεί η Κύπρος πολύ πιο κάτω από 17 δις.» Τελικά, το πρωί της 16^{ης} Μαρτίου, η εφημερίδα ήξερε για το κούρεμα πριν από τους υπόλοιπους και το ανακοίνωσε: «Μόνο με καταθέσεις βγαίνει το Μνημόνιο».

Όσο και να γίνεται προσπάθεια να διατηρηθεί, κάπως ήπια, το κλίμα, το όλο θέμα για την εσωτερική πληροφόρηση και τη σχετική οικογενειακή διαπλοκή, θα συνεχίζει να πλανιέται. Στο εξωτερικό, ήδη, φαίνεται να θεωρούν δεδομένο ότι , όχι μόνο ο κ. Αναστασιάδης πήγε εκεί για να φορτώσει στους μικροκαταθέτες τις ζημιές, αλλά και ότι ο περίγυρος είχε εσωτερική πληροφόρηση. Είναι, άλλωστε, οι Financial Times, στους οποίους στήριζε για τόσα χρόνια τις επιθέσεις ενάντια τον Τ. Παπαδόπουλο, που άνοιξαν πρώτοι το θέμα των Ρώσων μεγαλοκαταθετών, που συνεργάζονται με το δικηγορικό γραφείο του κ. Αναστασιάδη.

Η υστερία που ξέσπασε και πάλι ενάντια στο διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας ήταν, σε αυτό το πλαίσιο, σαφώς και ένα σύννεφο καπνού, μόλις συνειδητοποιήθηκε ότι οι άμεσα εμπλεκόμενοι στο κούρεμα – λ.χ. Αναστασιάδης, Σαρρής - είχαν συμφέροντα σε κεφάλαια, που έφυγαν από την Κύπρο. Στην Κύπρο, το θέμα το δημοσιοποίησε το Μέγα και την Κυριακή, ήταν πρώτο θέμα στο αθηναϊκό Έθνος. Τη Δευτέρα άρχισε και η συζήτηση στην Κύπρο, καθώς η λίστα άρχισε να κυκλοφορεί στο ίντερνετ – φαίνεται να είναι, πια, μια σταθερή τακτική να δημοσιευτεί κάτι στην Ελλάδα και ακολούθως να παρακάμπτεται η λογοκρισία των κυπριακών ΜΜΕ με το ίντερνετ.

Οι επιθέσεις εναντίον του Δημητριάδη γίνονται και για τα μάτια των τζακιών της πάλαι ποτέ Τράπεζας Κύπρου [όπως γίνονται βέβαια και για την μετατόπιση των ευθυνών]

«Είναι πλέον και εκτός Κύπρου γνωστό ότι τον Πανίκο Δημητριάδη θέλουν να τον στείλουν πρόωρα σε σύνταξη, κυρίως οι κύκλοι εκείνοι που επιδιώκουν να διορίσουν νέο Δ.Σ. στην ανακεφαλαιοποιημένη Τράπεζα Κύπρου, για να μπορέσουν να διατηρήσουν την ελπίδα ότι θα καταφέρουν να κλείσουν τις τεράστιες τρύπες χρεών που έχουν στη Λαϊκή και την Τράπεζα Κύπρου. Το περίεργο είναι ότι η κυβέρνηση Αναστασιάδη συντάσσεται με τα παγιωμένα κατεστημένα που οδήγησαν τον τόπο στην οικονομική ανέχεια αντί να επιδιώκει την πλήρη κάθαρση και μεταρρύθμιση.... Μόνο που βγήκε ο Ντράγκι και χάλασε λίγο την συνταγή... **ο όμιλος συμφερόντων που σπρώχνει για βολικό δ.σ. στην Τράπεζα Κύπρου, έχει υπό την προστασία του και ΜΜΕ, τα οποία θα επωφεληθούν τα μάλα αν πετύχει το project.**»

Καθημερινή, 14/5, σελ. 8, στήλη Ιανός

Η λίστα που προκάλεσε αποπληξία στη βουλή: και τώρα, πώς συγκαλύπτεις την Έλσα;

Μόλις κατατέθηκε στη βουλή, η λίστα με τα 6.000 άτομα και εταιρείες που έβγαλαν χρήματα από την Κύπρο, φάνηκε λες και έπαθαν ηλεκτροπληξία στη βουλή. Ο κ. Συλλούρης, που μέχρι τότε κρατούσε τις ισορροπίες, ξαφνικά έγινε έξω φρενών, τάχα μου, γιατί δεν δόθηκαν όσα ζητήθηκαν. Παρά το ότι, όπως εξηγούσε το σημείωμα του Σταυρινάκη, τα στοιχεία από τον περασμένο χρόνο ήταν δύσκολο να διεκπεραιωθούν και ζητήθηκε κάτι πιο συγκεκριμένο. Την υποκρισία της δήθεν οργής της, κατάγραψε σε ένα μικρό σχόλιο η Καθημερινή, που είναι από τις λίγες εφημερίδες, που αν όχι τίποτε άλλο, δεν λειτουργεί ως εκφραστικό όργανο των μεγαλοκαταθετών της τράπεζας Κύπρου:

«Η βουλή εν τη σοφία της αντέδρασε έντονα επειδή δεν της εστάλησαν τα στοιχεία ολόκληρου του χρόνου. Όταν, όμως, έκαμε κατόπιν υπόδειξης τον πολλαπλασιασμό, δηλαδή για περίοδο 10 ημερών, η λίστα περιλάμβανε 6000, ενώ για 52 εβδομάδες θα προέκυπταν πέραν των 300,000 και δουλειά πολλών ανθρώπων για πολλές μέρες, τότε ο κ. Συλλούρης έστειλε επιστολή στην κεντρική και είπε «άκυρο».

Ήταν, όμως, βολική η μικρή παράσταση δήθεν οργής: ανακλήθηκε ο διορισμός του Σταυρινάκη, παρά το ότι, τελικά, είχε δίκαιο ότι δεν μπορούσε να διεκπεραιωθεί το σκηνικό εύκολα – και καλύφθηκε για λίγο ότι στην λίστα ήταν και η Έλσα.

Φαινόταν λες και η πολιτική ελίτ ήθελε να δώσει ακόμα μια ευκαιρία στον κ. Αναστασιάδη. Οι υστερίες φαίνεται ότι είναι ο πιο συνηθισμένος τρόπος μετατόπισης θέματος – αν και όσο περνά ο καιρός χάνει την αιχμή του από την επαναληπτικότητα.

Ο φόβος της έρευνας για την Τράπεζα Κύπρου: όταν το δάκτυλο έδειχνε το φεγγάρι, κάποιοι κοίταζαν το δάκτυλο με εμμονή

Από την άλλη, ο Πολίτης και μετά μια μερίδα βουλευτών, προώθησε ένα νέο πλάνο λογοκρισίας της έρευνας για την Τράπεζα Κύπρου, με τη δικαιολογία ότι δεν πληροφορήθηκε αρκετά η βουλή για την έρευνα. Το επίμαχο σημείο, βέβαια, είναι ότι διερευνήθηκε η Τράπεζα Κύπρου – και προφανώς, τα τζάκια δεν θέλουν τέτοια δημοσιότητα. Διότι ο κ. Δημητριάδης ήταν σαφής: η έρευνα στη Λαϊκή εστιάστηκε, αρχικά, στο επίμαχο σημείο της μετατροπής της Εγνατίας σε παράρτημα, ενώ μετά δόθηκε έμφαση στην Τράπεζα Κύπρου με δεδομένο ότι ήταν η τράπεζα, που θα μπορούσε να ήταν στην ίδια κατάσταση με τη Λαϊκή. Αυτό που εννοείται, είναι ότι η Τράπεζα Κύπρου παραπλανούσε συστηματικά το κοινό και άρα, έπρεπε να μάθει και η Κεντρική και το κοινό, τί γινόταν με την πραγματική της κατάσταση.

Και έτσι, ενώ είχαν μπροστά τους την έκθεση για τα σκάνδαλα, ξαφνικά, στη βουλή θυμήθηκαν ότι έπρεπε να ερευνηθεί η Λαϊκή. Υπεκφυγή ήταν, όπως και το γεγονός ότι καμώνονται ότι δεν άκουαν τη δήλωση ή δεν μπορούσαν να διαβάσουν την πρώτη σελίδα της Αλβαρέζ και Μάρσαλ, ότι η ερευνά θα συνεχιζόταν.

Έψαχναν τρόπο μετατόπισης της έμφασης. Αυτό γινόταν και πριν, στο τέλος Αυγούστου, όταν εστιάστηκε η δημοσιότητα στην Τράπεζα Κύπρου, όπως και στο τέλος του Οκτώβρη. Τα τζάκια της τράπεζας ρίχνουν διάφορα στα ΜΜΕ που ελέγχουν - με πρώτο τον Πολίτη - για να μετατοπίσουν την έμφαση.

Και αυτό που φαίνονται να φοβούνται, είναι η θέση του διοικητή ότι «θα έχει μια ευρεία βάση μετόχων» - συνέντευξη στο Φιλελεύθερο 14/3. Υπενθυμίζεται ότι η Τράπεζα Κύπρου έφερε την τρόικα, όταν ζήτησε μισό δις στο τέλος Ιουνίου. Και όμως, εκείνα τα κεφάλαια, η τράπεζα θα μπορούσε να τα αντλήσει από δικούς της μέτοχους, όπως ο ρώσος Ριμπολόβλεφ – προφανώς, όμως, οι μεγαλομέτοχοι και το βαθύ καταστημένο, όπως τους αποκάλεσε ο Ευρυβιάδης το Σεπτέμβριο στο Φιλελεύθερο, προτίμησαν να σπρώξουν την Κύπρο στην τρόικα, ελπίζοντας ότι θα φορτώσουν στην κοινωνία της ζημιές τους.

Και τώρα, προσπαθούν να σώσουν ότι μπορούν από το δικό τους πραξικόπημα.

Την πιο έντονη αντίδραση, σε αυτό το πλαίσιο, την εξέφρασε ο σύνδεσμος των μικροεπενδυτών, ΠΑΣΕΧΑ, ο οποίος κατάγγελλε τα σκάνδαλα της Λαϊκής και της Τράπεζας Κύπρου από καιρό. Οι δηλώσεις του εκπροσώπου του Συνδέσμου, του κ. Ολύμπιου, τη Δευτέρα ήταν αποκαλυπτικά αιχμηρά, καθώς θύμιζε ότι τόσο ο κ. Αναστασιάδης, όσο και το κόμμα του, αγνόησαν τις καταγγελίες του Συνδέσμου, την άνοιξη του 2012, όταν έκανε προσφυγή για βοήθεια η Λαϊκή. Και υπενθύμιζε ότι ο επικεφαλής της Λαϊκής, που συντηρούσε την εξάρτηση από τον ΕΛΑ, ήταν ο κ. Σαρρής, τον οποίο ο κ. Αναστασιάδης είχε διορίσει υπουργό.

Ένας τεχνοκράτης που δεν είναι του χεριού του τραπεζιτικού κατεστημένου

Τα ΜΜΕ, που ελέγχονται από κατεστημένο της Τράπεζας Κύπρου, φαίνεται να βρέθηκαν μπροστά σε δύο μεγάλα προβλήματα με το Δημητριάδη: κατ'αρχην, δεν φάνηκε να μπορούν να τον ελέγξουν και μετά, ήταν φανερό ότι θα ακολουθούσε μια πορεία αποκάλυψης των δεδομένων, όπως θα έπρεπε να κάνει ένας, όντως, ανεξάρτητος αξιωματούχος. Δυο κινήσεις του Δημητριάδη θα πρέπει να σόκαραν και να προκάλεσαν εσωτερικό πανικό στο υπάρχον συγκρότημα συμφερόντων: η κίνησή του να δει τη διασύνδεση ΜΜΕ και τραπεζών άγγιζε πια και το βάθος της διαπλοκής, ενώ η περίφημη δήλωσή του στη βουλή ότι όσοι είχαν καταθέσεις πάνω των 100,000 έπρεπε να τις δηλώσουν, θύμιζε και στους βουλευτές πόσα είχαν κάνει, χωρίς να συζητούν τα δικά τους διαπλεκόμενα συμφέροντα και σύγκρουση συμφερόντων.

Έτσι, ο Δημητριάδης βρέθηκε στο στόχαστρο για τρεις λόγους:

1. Όπως κάνει συνήθως η δεξιά όταν ευθύνεται, έγινε προσπάθεια να του φορτωθεί το κούρεμα – και επειδή αυτό δεν γινόταν με βάση τα τεκμήρια, υιοθετήθηκε η στρατηγική των υστεριών
2. Ο Δημητριάδης θεωρείται εκτός έλεγχου από το παλιό κατεστημένο των τραπεζών
3. Ο Δημητριάδης φαίνεται να γνωρίζει πια πολλά και τον φοβούνται.

Η παρέμβαση του Ντράγκι, σε αυτό το πλαίσιο, ήταν και τυπική, αλλά και ουσιαστική. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα λειτουργεί αυτόνομα ως αυτόνομος θεσμός και κάθε προσπάθεια τοπικών κυβερνήσεων να ελέγχουν τα μέλη της, θα προκαλέσει, όχι μόνο τοπικό ζήτημα, αλλά και ευρωπαϊκό – έτσι, ο Ντράγκι τους είπε, ουσιαστικά, ότι τα τοπικά ελεγχόμενα δικαστήρια και δήθεν έρευνες να τα ξεχάσουν και ότι το θέμα θα είχε και ευρωπαϊκή διάσταση. Επιπλέον, ο Ντράγκι γνωρίζει, προφανώς, τί έγινε: όπως είπε και Σόιμπλε στο Σαρρή - σύμφωνα με τον Αναστασιάδη - οι τράπεζες επεκτάθηκαν σε «..απαράδεκτες επενδύσεις στο εξωτερικό και σήμερα παρουσιάζεται αυτή η φούσκα..»

Παρά τον κλειστό επικοινωνιακό κύκλωμα των κυπριακών ΜΜΕ, στο εξωτερικό είναι σαφές ότι η ευθύνη για την κυπριακή οικονομική κρίση αφορά στις δύο συγκεκριμένες τράπεζες – και ιδιαίτερα την επέκτασή τους στο εξωτερικό: στα ελληνικά ομόλογα, στα 24 δις δάνεια στην Ελλάδα και στις άλλες επεκτάσεις που αποκαλύπτει η Αλβαρέζ και Μάρσαλ σε Ρωσία και Ρουμανία.

Σε αυτό το πλαίσιο, το κλίμα ηρέμησε κάπως. Το ΑΚΕΛ, παρά το ότι είχε διάφορες με το διοικητή στο θέμα της τρόικα, τον στήριξε στη βουλή, ενώ μετά την παρέμβαση Ντράγκι έπεσαν οι τόνοι κάπως. Και την Κυριακή, ο Φιλελεύθερος έδωσε πρωτοσέλιδο βήμα στο Δημητριάδη, ενώ και η Καθημερινή φάνηκε να τον στηρίζει – εστιάζοντας στο ότι η αιτία των επιθέσεων, ήταν η επιθυμία των παλιών τζακιών της Τράπεζας Κύπρου να την ελέγχουν και πάλι.

Αναπόφευκτα, λοιπόν, ο Δημητριάδης είναι σήμερα ο μόνος πολιτειακός αξιωματούχος, που διερευνά τις ευθύνες και τα σκάνδαλα των τραπεζών. Ιδιαίτερα, αν δει κάποιος το συγκριτικό πλαίσιο ότι την ίδια περίοδο των επιθέσεων εναντίον του Δημητριάδη, διορίστηκε στην «ερευνητική επιτροπή» άτομο με οικογενειακές διασυνδέσεις με την Τράπεζα Κύπρου – ο κ. Κραμβής. Και με δεδομένες τις φήμες ότι πολλές δίκες ο συμπέθερος του, ο κ. Πολυβίου τις κέρδιζε με εσωτερικές σχέσεις, είναι ενδεχόμενο η τράπεζα που μας οδήγησε στην κρίση, να έχει και δικηγόρο μέσα στην ερευνητική.

Απέναντι σε αυτά, είναι σαφές ότι ακόμα και ένας τεχνοκράτης, όπως ο Δημητριάδης, είναι επικίνδυνος.. Όπως έγραψε το Σεπτέμβρη ο Ευρυβιάδης, η αντιπαράθεση σήμερα γίνεται για τα άδυστα των αδύτων της λευκωσιάτικης ολιγαρχίας – και των οικογενειακών κυκλωμάτων που διοικούσαν για χρόνια πίσω από τα παρασκήνια. Και σε αυτό, ίσως, να έχει ευρωπαϊκή στήριξη, αφού η εστίαση στις τράπεζες και τις ευθύνες τους είναι και ευρωπαϊκή τάση, πλέον.

Αν κρίνει κανείς τις παρεμβάσεις του Δημητριάδη μέχρι τώρα, φαίνεται όντως να κινούνται με ένα προσεγμένο πλάνο, το οποίο δικαιώνεται. Όταν λ.χ. ζήτησε από τον κ. Σαρρή να αποσυρθεί από την ηγεσία της Λαϊκής τον Αύγουστο του 2012, υπήρξαν επιθέσεις ενάντια στην απόφαση. Τελικά, η σχέση του κ. Σαρρή, τόσο με τη διεύθυνση του ΕΛΑ, όσο και με διάφορες εταιρείες φάνηκε να είναι προβληματική – όπως φάνηκε και από τη λίστα εκροών, πριν το κούρεμα.

Επιπλέον, η θέση του ότι οι αποφάσεις της Κεντρικής Τράπεζας έγιναν για να εφαρμοστούν οι πολιτικές αποφάσεις ήταν, επίσης, σωστή – όπως και το γεγονός ότι η αρχική του θέση, ότι θα ήταν καλό να άνοιγαν οι τράπεζες πλην των δυο προβληματικών στις 26 Μαρτίου, θα καθιστούσε το κοινό. Αλλά, βέβαια, θα ήταν

πλήγμα για την Τράπεζα Κύπρου. Ή, τουλάχιστον, έτσι το βίωναν τα τζάκια που επέβαλαν την καθυστέρηση.

Όταν ο κ. Αναστασιάδης είδε τον πρωτοσέλιδο τίτλο του Φιλελευθέρου της Κυριακής, όπου ο διοικητής διεκδικούσε σεβασμό στην ανεξαρτησία της Κεντρικής Τράπεζας, αντέδρασε με τον κακό εαυτό του: φάνηκε ενοχλημένος και επιθετικός. Η, δε, διεκδίκηση ότι ο κ. Δημητριάδης κατάγγελλε την χώρα του στο εξωτερικό έμοιαζε κωμική επανάληψη: ακριβώς τα ίδια έλεγε ο Τάσσος για τον κ. Αναστασιάδη, όταν ο τελευταίος κατάγγελλε την τότε κυβέρνηση ότι χειραγωγούσε τα ΜΜΕ.

Το κυπριακό ως σανίδα σωτηρίας;

Μπορεί να πέρασε στα απαρατήρητα, αλλά, ενώ ο κ. Αναστασιάδης διαπραγματευόταν το κούρεμα που δέχτηκε, ο πιο σοβαρός δημόσιος κ. Κασουλίδης, δήλωνε σε τούρκικη εφημερίδα ότι θα μπορούσε και θα έπρεπε να βρεθεί κάποιος τρόπος να ξεκινήσει μια τετραμερής διαδικασία για το κυπριακό. Ακολούθως και ενώ η κρίση λόγω κουρέματος πήρε διαστάσεις, η τούρκικη πλευρά, όπως και οι τουρκοκυπριακή ηγεσία, έκανε κινήσεις ρητορικής μετριοπάθειας και ανοιγμάτων. Η τούρκικη πλευρά εστίασε στο ζήτημα του φυσικού αερίου και της πιθανότητας μεταφοράς του μέσω Τουρκίας – όπως και στη βελτίωση των τουρκοευρωπαϊκών σχέσεων, με δεδομένη την αδύναμη θέση του Αναστασιάδη, αλλά και τη φημολογούμενη προθυμία του να δεχθεί διλήμματα, στα οποία εμπλέκεται μόνος του. Ο κ. Έργολου ήταν ακόμα πιο σαφής: δήλωσε ότι, αφού είχαν προχωρήσει οι συνομιλίες στα ζητήματα της κατανομής της εξουσίας και του συνταγματικού γενικά, τώρα είναι η ώρα του εδαφικού – το οποίο, όντως, είναι το σημείο, όπου σταμάτησαν

οι συζητήσεις με την προηγούμενη κυβέρνηση, όταν η τουρκοκυπριακή πλευρά αρνήθηκε να υποβάλει χάρτη.

Η Τουρκία και το Ισραήλ ψάχνουν ισορροπίες, συμφέροντα και αποκλίσεις

Σε αυτό το πλαίσιο, σαφώς, αναμένεται κίνηση από την Τουρκία για να εκμεταλλευθεί το σκηνικό. Ήδη, η ιδέα ότι μια διαδικασία λύσης με ανοικοδόμηση λ.χ. του Βαρωσιού, μπορεί να είναι ένα είδος κευνσιανής επένδυσης, μαζί με τα έργα για το φυσικό αέριο, ώστε να ξελασπώσει, κάπως, η οικονομία.

Υπάρχουν, βέβαια, σαφή προβλήματα. Παρά την επαναπροσέγγιση Ισραήλ – Τουρκίας, είναι αμφίβολο αν το Ισραήλ θα δεχθεί να παραχωρήσει όλο του το φυσικό του αέριο σε τούρκικο αγωγό. Κάτι τέτοιο θα ευκόλυνε, μεν, μια εν δυνάμει συμμαχία, αλλά η Τουρκία είναι παίκτης και με αντίπαλους του Ισραήλ, όπως το Ιράν. Σε αυτό το πλαίσιο, το Ισραήλ είναι πιθανόν να κινηθεί σε δυο επίπεδα, όπως παρατήρησαν και οι Financial Times: μια συμφωνία με την Τουρκία, αλλά και μια αυτόνομη διαδικασία για εξαγωγή του φυσικού αερίου μέσω συσκευασίας σε τοπικό τερματικό. Και ανάλογα, φαίνεται να σκέφτονται και οι Ρώσοι – ότι το Ισραήλ - ή ίσως και η Κύπρος και ο Λίβανος - μπορεί να είναι πηγές ενέργειας για την Άπω Ανατολή. Μια σκέψη που εμπλέκει και την Αίγυπτο. Οπότε, η Τουρκία έχει και συμφέροντα, αλλά και κινείται σε ένα ρευστό τοπίο.

Πάντως, στο ευρύτερο πλαίσιο οι ξένοι, τουλάχιστον στη Δύση και ιδιαίτερα στην Ε.Ε., φαίνεται να θεωρούν ότι το φυσικό αέριο είναι ένας τρόπος για να γεφυρωθεί με οικονομικά κίνητρα η διάφορα Τουρκίας – Κύπρου. Και είναι σαφές, ότι η θέση ότι το φυσικό αέριο δεν ανήκει μόνο στη μια κοινότητα, τυγχάνει γενικής αποδοχής στο εξωτερικό.

Από την άλλη, ωστόσο είναι δεδομένο ότι υπάρχουν και άλλες δυναμικές που, ενδεχομένως, να χρησιμοποιήσει η κυπριακή δημοκρατία για να μην εξαρτηθεί μόνο από την Τουρκία για το θέμα της μεταφοράς του φυσικού αερίου. Οι συζητήσεις με το Ισραήλ τείνουν προς αυτήν την κατεύθυνση – και μερικές από τις δηλώσεις που έρχονται από τη Βρετανία τείνουν, επίσης, να ενθαρρύνουν ένα πολυτολικό μοντέλο επαφών της Κύπρου. Σε αυτό το πλαίσιο, η προσφορά υπηκοοτήτων σε Ρώσους, που έχασαν κεφάλαια και η πρόσκληση τους να συμμετάσχουν στις επενδύσεις για το φυσικό αέριο ακουγόταν βέβαια γενικόλογη, αλλά, από την άλλη, οι ρωσικές επενδύσεις είναι βασικές για την κυπριακή οικονομία, στην παρούσα συγκυρία.

Η κυβέρνηση και το κυπριακό: ευκαιρία, αλλά και τρόμος για implosion της δεξιάς

Στο εσωτερικό, μια κίνηση της κυβέρνησης για τη λύση θα προκαλέσει νέες αναταράξεις. Μερικοί από όσους έτρεξαν να συγκαλύψουν τις ευθύνες Αναστασιάδη θα πρέπει, είτε να πάρουν γερές μίζες, είτε θα διαφοροποιηθούν. Ήδη, μια πτέρυγα των απορριπτικών ετοιμάζεται για την επόμενη «κίνηση Ντάουνερ». Η εμφάνιση του κινήματος Λιλλήκα έχει, βέβαια, άμεση εστίαση στο θέμα του μνημονίου και της τρόικας – αλλά θα είναι και ένας σχηματισμός, ο οποίος θα κινητοποιηθεί σε περίπτωση λύσης. Η καχυποψία από διάφορα απορριπτικά κέντρα έσπρωξε, ήδη, αρκετούς να βλέπουν με καχυποψία τον Αναστασιάδη – ίσως να μην είναι τυχαίο, σε αυτό το πλαίσιο, το ότι το Μέγα διέρρευσε τη λογοκρινόμενη είδηση για την κόρη Αναστασιάδη και τις εκροές πριν το κούρεμα. Και ανάλογα σχόλια εμφανίζονται και στο Φιλελεύθερο και τη Σημερινή.

Η ένταση που υπάρχει στο ΔΗΣΥ ωστόσο, απειλεί να γίνει πιο έντονη – και στο βαθμό που ο κ. Συλλούρης δεν κινηθεί πιο αυτόνομα – όπως έκανε στην αρχή, σε αντίθεση με την πρόσφατη τάση του να προσπαθεί να συγκαλύψει το προεδρικό – τότε οι διαρροές προς την άκρα δεξιά, ίσως προσπεράσουν το ΕΥΡΩΚΟ. Ήδη, η ένταση ανάμεσα σε συναγερμικούς και ακροδεξιούς εκράγηκε στις φοιτητικές εκλογές στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο – και μάλιστα, ο εκπρόσωπος της νεολαίας του ΔΗΣΥ μίλησε για φασίζουσες συμπεριφορές, αντιγράφοντας την φρασεολογία της αριστεράς. Σε αυτό το πλαίσιο, ίσως να εντάσσονται οι σκληρές δηλώσεις του προέδρου του ΑΠΟΕΛ (έστω και αν δεν αναφέρονταν άμεσα στους χαιρετισμούς), μετά την ήττα από την Ομόνοια και τους ναζιστικούς χαιρετισμούς οπαδών: προφανώς, ο στόχος της ακροδεξιάς στο μέλλον δεν θα είναι να πάρει ψήφους από την αριστερά, αλλά από τη δεξιά που θα είναι και υποταγμένη στη τρόικα και πιεσμένη - θέλοντας και μη - να διαπραγματευτεί το κυπριακό – και προφανώς, είτε χαλαρή ομοσπονδία, είτε ομοσπονδία, είτε οποιαδήποτε παράδοση της βόρειας Κύπρου στην Τουρκία θα ξεσηκώσει την οργή της ακροδεξιάς, η οποία ήδη και προεκλογικά μιλούσε για την υποταγή στα εβραϊκά και τουρκικά συμφέροντα.

Οι ισορροπίες της αριστεράς αν ....

Η πίεση, βέβαια, θα πιάσει και την αριστερά από άλλη οπτική: αν προχωρήσει η διαδικασία λύσης, η μόνη παράταξη που ιστορικά τη στηρίζει θα είναι η αριστερά. Όμως, ο κ. Αναστασιάδης και ο «φιλελεύθερος» περίγυρός του, που είχε φτιάξει μια πρόσβαση στην αριστερά την περίοδο 2004-10, έχει απεξενωθεί πλήρως και μεγάλη μερίδα της αριστεράς θεωρεί, πια, τον Αναστασιάδη και τους συν αυτό ως όργανα

των ξένων και υπεύθυνους για την υστερία ενάντια στην αριστερά την προηγούμενη περίοδο. Το να πιστέψει κάποιος ότι ο Πολίτης ή ο Μ. Δρουσιώτης μπορούν να πείσουν πια, είναι σαν να πιστεύει ότι θα ανατείλει ο ήλιος από τη δύση. Αν προχωρήσει η λύση, είναι λογικό ότι η αριστερά θα τη στηρίξει στο βαθμό που δεν οδηγείται σε ξεπούλημα ή διαδικασία ανάλογη της διαπραγμάτευσης για το μνημόνιο - και στο βαθμό που δεν παραδίδεται η Κύπρος πλήρως στο ΝΑΤΟ υπό την τοπική ηγεμονία της Τουρκίας. Διότι, προφανώς, έχει χάσει και κάθε τεκμήριο φερεγγυότητας ο κ. Αναστασιάδης. Από την άλλη, μια στήριξη του Αναστασιάδη θα ασκεί πίεση πάνω σε μερίδα της αριστεράς, που είναι πια φανατικά εναντίον του – ότι έσπειρε θερίζει. Έτσι, η προσωπική δαιμονοποίηση του Χριστόφια από το συνεργείο Αναστασιάδη επιστρέφει τώρα και καλύπτει τον ίδιο ως επικοινωνιακή δομή.

Η δήλωση Κατσουρίδη και το πρωτοσέλιδο της Γνώμης

Σε αυτό το πλαίσιο, το πιο ενδιαφέρον κείμενο - είδηση της εβδομάδας, ήταν το πρωτοσέλιδο της Γνώμης, ότι ο Ν. Κατσουρίδης είχε δηλώσει σε συγκέντρωση του ΑΚΕΛ ότι κύκλοι της δεξιάς και του εξωτερικού - όπως μερίδα του ελληνικού κεφαλαίου - φαίνεται να είναι έτοιμοι για αποκαθήλωση του Αναστασιάδη. Η δήλωση και η προβολή της είναι ενδιαφέρουσα για δυο λόγους:

1. Είναι πιθανόν να βασίζεται μεν σε κάποιες ενδείξεις, αλλά η δημόσια άρθρωση και προβολή της είδησης δημιουργεί παράδοξα και ένα κλίμα ανοχής προς τον Αναστασιάδη – ως θύμα, επίσης. Θα μπορούσε να πει κάποιος ότι η αριστερά βλέπει ότι υπάρχουν και ευρύτερα προβλήματα – και ότι η δεξιά μπορεί να μετακινηθεί σε πιο δεξιές θέσεις, εκτοπίζοντας τον Αναστασιάδη με την κατάσταση η οποία διαμορφώνεται. Και με δεδομένο ότι έρχεται αργά ή γρήγορα κίνηση στο κυπριακό.
2. Η δεύτερη ενδιαφέρουσα διάσταση ήταν η αναφορά σε ελληνικό κεφάλαιο. Η δήλωση σημειολογικά μπορεί να ειπωθεί και σε αναλογία με το 74, αλλά και με το κλίμα που δημιούργησαν οι αποκαλύψεις Βαξεβάνη για το Βγενόπουλο. Όμως, ταυτόχρονα ανάλογη δήλωση έκανε και η Ειρήνη Χαραλαμπίδου στον Άστρα, λέγοντας ότι τα ελληνικά κεφάλαια που "κλέψανε" την Κύπρο, θα μπορούσαν να επιστρέψουν με «διαφημιστικά πακέτα» και αφού ελέγξουν τα ΜΜΕ να επιβάλουν τα συμφέροντά τους.

Σε αυτό το πλαίσιο, η αριστερά θα κινηθεί ανάμεσα στο κέντρο και την ο,ποία κίνηση λύσης. Με το κέντρο, ήδη, μοιράζεται τη θέση για διατήρηση της αυτονομίας απέναντι στην τρόικα, η οποία στο κυπριακό μεταφράζεται σε κυριαρχία της Κυπριακής Δημοκρατίας ή της μετεξελιγής της. Από την άλλη, θα στηρίζει διαστάσεις της λύσης.

Αξίζει να σχολιαστεί και ο αγγελιαφόρος και το πλαίσιο: ο κ. Κατσουρίδης θεωρείται το άτομο από την ηγετική ομάδα του κόμματος της αριστεράς, ο οποίος έχει προσβάσεις στο κόσμο της παραδοσιακής οικονομικής και πολιτικής ελίτ που ανήκει συντριπτικά στη δεξιά. Ταυτόχρονα, ότι υπήρχαν τάσεις από την Ελλάδα για να υπάρξει και άλλος υποψήφιος της δεξιάς είναι, επίσης, γνωστό – οι φήμες φωτογράφιζαν, τότε, την κ. Θεοχάρους.

Και η κόντρα Αναστασιάδη - Σαμαρά

Μετά τις απόπειρες για κούρεμα, το Μάρτιο, το αθηναϊκό Βήμα έχει ειδική αναφορά στις ρίζες της κακής σχέσης, Αναστασιάδη – Σαμαρά:

«Μπορεί ένας έλληνας πρωθυπουργός να μιλήσει δημόσια με αρνητική και επικριτική διάθεση για ένα πρόεδρο της Κύπρου ή το αντίστροφο;...

Οι σχέσεις των κ. Σαμαρά και Αναστασιάδη έχουν περάσει από σαράντα κύματα...

Όσοι... γνωρίζουν τα παρασκήνιο, δεν ξεχνάνε την αρνητική στάση που κράτησε ο κ. Αναστασιάδης στα τέλη του Ιουνίου του 2011, σε μια κρίσιμη συνεδρίαση του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος. Τότε, ο Σαμαράς στο Palais de Academie Royal, ως αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης δέχθηκε τα σκληρά πυρά του κ. Αναστασιάδη, που κινήθηκε στην γραμμή της γερμανίδας καγκελάρια Άγκελα Μέρκελ για τη στάση της νέας δημοκρατίας να καταψηφίσει το δημοσιοοικονομικό μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα: «σου μιλάω ως προσωπικός σου φίλος, αν θες ως ο μεγάλος σου αδελφός. Πρέπει να αρθείς στο ύψος των περιστάσεων. Η χώρα πρέπει να σωθεί, κινδυνεύουμε όλοι από την ελληνική κρίση» είπε τότε ο κ. Αναστασιάδης δεχόμενος και το θετικό νεύμα της κυρίας Μέρκελ που ήταν παρούσα.

Η ενόχληση του κ. Σαμαρά ήταν έντονη, ειδικά όταν άκουσε τον «αδελφό» κύπριο ηγέτη να συνεχίζει στο ίδιο επιθετικό ύφος: «Μπορείς δημοσίως να διατηρήσεις τις ενστάσεις σου. Υπερψήφισε διαμαρτυρόμενος.»

Βήμα, 24/3/2013, σελ. Α11, «Η απόσταση που χωρίζει Σαμαρά- Αναστασιάδη»

Το σενάριο Αναστασιάδη – άλλα λέμε σε αυτούς και άλλα σε άλλους.

Άρα υπάρχουν και απωθημένα από την Ελλάδα, όπως υπάρχουν και συμφέροντα.

Και η λογική του δημοσίως να λες άλλα και ιδιωτικά να δέχεσαι άλλα, έχει φτάσει σε αδιέξοδο, όπως φάνηκε το Μάρτη.

Θα είναι μια ρευστή περίοδος.

Έρευνα και διαπλοκή: μπορεί ένας δικαστής με συμπέθερο δικηγόρο της Τράπεζας Κύπρου, να διεκδικεί ότι δεν υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων;

Όταν διορίστηκε, αρχικά, η ερευνητική επιτροπή με τους τρεις δικαστές, η αντίδραση ήταν περισσότερο ένα κλίμα αναμονής: ακούστηκαν κάποια σχόλια για τον κ. Πική, αλλά σε χαμηλούς τόνους. Μερικοί τον περιέγραφαν ως έντιμο δικαστή, ενώ άλλοι τόνιζαν την ταύτισή του με συγκεκριμένη πτέρυγα της ΕΔΕΚ.

Η επιτροπή μπήκε, όμως, στο κλίμα της ευρύτερης αμφισβήτησης με την παράδοση παραίτηση του κ. Κωνσταντινίδη και το διορισμό του κ. Κραμβή. Η παραίτηση έγινε όπως ειπώθηκε για προσωπικούς λόγους. Η λογική απορία είναι: καλά προέκυψε πρόβλημα υγείας σε λίγες μέρες; Η γενική υποψία που πλανιέται είναι ότι μπροστά στα φαινόμενα διαπλοκής που εμφανίζονται γύρω και από τον ίδιο τον πρόεδρο, ο δικαστής προτίμησε να αποσυρθεί. Δεν έχει γίνει γνωστό κάτι το ιδιαίτερο, αλλά ο τρόπος επίθεσης στο διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας δεν δείχνει και μια τάση για νηφάλιο κλίμα συζητήσεων. Ίσως, δηλαδή, ο εν λόγω δικαστής να ανήκε σε αυτούς που νοιώθουν, όπως έγραψε και η Καθημερινή, ότι τίθενται σοβαρά θέματα ηθικής και τάξης.

Αν, όμως, ήταν ύποπτη η παραίτηση, ο διορισμός ενός δικαστή, ο οποίος έχει συγγενικές σχέσεις με τον Π. Πολυβίου, το δικηγόρο της τράπεζας Κύπρου, στο

γραφείο του οποίου εργάζεται ο γιος του δικαστή, έδωσε πλέον ένα χρώμα ξεκάθαρης υποψίας στην επιτροπή. Όταν δεν μπορεί να διαχωριστεί το θέμα της σύγκρουσης συμφερόντων και από ένα δικαστή, πώς θα κρίνει;

Υπάρχει η πρακτική ένας δικαστής να ζητήσει να εξαιρεθεί αν έχει ενδεχόμενη σύγκρουση συμφερόντων. Κάτι τέτοιο έκανε και ένας δικαστής στη δίκη για το Μαρι λ.χ.

Αντί αυτού, τώρα θα πλανιέται στην ατμόσφαιρα η αίσθηση ότι η Τράπεζα Κύπρου παρά τις ευθύνες της για την οικονομική κρίση θα έχει τη δυνατότητα συγκάλυψης. Θα μπορέσει λ.χ. ο κ. Κραμβής να ζητήσει να διερευνηθεί και ο ρόλος των δικηγορικών γραφείων στη συγκάλυψη των σκανδάλων και των ζημιών των τραπεζών;

Η ειρωνεία, πια, είναι ότι δεν είναι μόνο γνωστό στο εξωτερικό ότι η αιτία της κρίσης είναι οι τράπεζες. Φρόντισαν να μας το πουν με εμφαντικό τρόπο μέσω του κουρέματος των δυο τραπεζών. Για τρία χρόνια, τα ΜΜΕ και η βουλή συγκάλυπταν τις ευθύνες των τραπεζών. Τώρα, θα μπορούσε και η διορισμένη επιτροπή να προσπαθήσει να συνεχίσει την διαδικασία συγκάλυψης – αλλά, τώρα, εκτός από την έρευνα της Αλβαρέζ και Μάρσαλ, έχουμε μπροστά μας και τις αποφάσεις των ευρωπαϊκών θεσμών στους οποίους τόσες ελπίδες εναπόθεταν οι ένοχες τράπεζες. Αν η απόπειρα είναι να γίνει ακόμα μια προσπάθεια να συγκαλυφθούν οι ευθύνες και τα σκάνδαλα από κυπριακό κοινό μέσα από μια εσωστρεφή προπαγάνδα, ίσως να είναι πιο σοφό να επανεξεταστεί το εγχείρημα. Ήδη τα ελληνικά ΜΜΕ λειτουργούν πια σαν καθρέφτες και η εσωτερική λογοκρισία φαίνεται να κρατά μόνο μερικές μέρες.

Η κατάρρευση των δυο τραπεζών λόγω των ευθυνών τους, θα παρασύρει και το δικαστικό σύστημα;

Ήδη, κυκλοφορεί μια εκτενής λίστα με τις σχέσεις δικαστών και τραπεζιτών.

Και αν δει κάποιος τους διορισμούς του κ. Αναστασιάδη στην επιτροπή για την οικονομία, αλλά και τον τρόπο επίθεσης στο κ. Δημητριάδη, φαίνεται ότι μερικοί θέλουν να συγκαλύψουν τις ευθύνες του κ. Ορφανίδη. Τόσες υστερίες είχαμε και μια δήλωση για τον σκληρό δίσκο του τέως διοικητή δεν ακούσαμε.

Κατά τα άλλα, θα κριθεί και ο κ. Κραμβής από την συνέπεια του – αλλά το σύννεφο καχυποψίας και η πραγματικότητα της σύγκρουσης συμφερόντων είναι εκεί.

**Ποιοί έφεραν την τρόικα;
Όταν η Τράπεζα Κύπρου υποχρέωνε σε προσφυγή στο
Μηχανισμό στήριξης, τον Ιούνιο του 2012**

Οι συζητήσεις για τα σκάνδαλα της Λαϊκής ή για όσα χρωστά η Λαϊκή στον ΕΛΑ, τείνουν να παραβλέπουν την ευθύνη της Τράπεζας Κύπρου για την προσφυγή στο μηχανισμό στήριξης. Μια μικρή υπενθύμιση των δεδομένων: μετά από την προσφυγή της Λαϊκής, η κυβέρνηση είχε ζητήσει νέο δάνειο από τη Ρωσία και όλοι, ουσιαστικά, ανέμεναν να λήξει η περίοδος για την ανακεφαλαιοποίηση ώστε να φανεί αν η άλλη μεγάλη τράπεζα, η Τράπεζα Κύπρου, θα τα κατάφερνε: τελικά, η Τράπεζα Κύπρου έσπρωξε αποφασιστικά τη χώρα στο μηχανισμό, αφού, όπως παρατήρησε ο Π. Δημητριάδης, μετά από την υποβάθμιση των Fitch που συνόδευσε την κίνηση της Τράπεζας Κύπρου να ζητήσει στήριξη 500 εκατομμυρίων την τελευταία στιγμή, «τα κυπριακά κρατικά ομόλογα σταμάτησαν να γίνονται αποδεκτό ενέχυρο από την ΕΚΤ για πράξεις νομισματικής πολιτικής του ευρωσυστήματος». Κάπου εκεί, δηλαδή, οι υποβαθμίσεις, που ξεκίνησαν από το 2011 λόγω της «έκθεσης των κυπριακών τραπεζών στην ελληνική οικονομία», ολοκληρώθηκαν – εκείνη την περίοδο υπήρξε επιπρόσθετη διαρροή κεφαλαίων «από τα παραρτήματα της Λαϊκής στην Ελλάδα ύψους 2 δις. Συνέπεια του γεγονότος αυτού, ήταν και η περαιτέρω αύξηση του ποσού που διοχετεύτηκε στην τράπεζα μέσω του μηχανισμού ΕΛΑ». [Δημητριάδης, «αποτράπηκε η άτακτη χρεοκοπία της Λαϊκής» φιλελεύθερος 1/4/2013, σελ. 9]. Και φυσικά, όσοι είχαν τότε συμφέροντα στη Λαϊκή δεν έθεσαν θέμα στη βουλή – και ούτε ρωτήθηκε ο κ. Σαρρής, ο οποίος ήταν επικεφαλής της Τράπεζας.

Αν ο κ. Σαρρής δεν ρωτήθηκε ως άτομο, η Τράπεζα Κύπρου περιβλήθηκε με ένα πέπλο προστασίας από τα ΜΜΕ – τα οποία έκαναν ότι ξεχνούν ότι και το 2009, αλλά και τον Ιούνιο του 2012 είχε εξαπατήσει το κοινό με παραπλανητικές ανακοινώσεις. Και όπως δείχνουν και τα ΜΜΕ της εποχής, υπήρχε μια γενική πίεση για ένταξη στο Μηχανισμό – και αυτή η πίεση είχε και εσωτερικούς και εξωτερικούς πρωταγωνιστές. Οι δεύτεροι, προφανώς, ήξεραν τί ζητούσαν, οι πρώτοι νόμιζαν ότι με την προσφυγή θα εκβίαζαν την κυβέρνηση να δεχθεί όρους λιτότητας σε βάρος του κοινού. Τελικά, ήρθε κάπως παράξενη η ευρωπαϊκή «προσαρμογή» για τα τζάκια της Τράπεζας Κύπρου.

Το ακόλουθο απόσπασμα είναι από την έρευνα «Οι Τράπεζες τα ΜΜΕ και οι προσπάθειες Συγκάλυψης, Μετατόπισης και Λογοκρισίας»

Μια ύποπτη κίνηση της «τελευταίας στιγμής»: Όταν η Τράπεζα Κύπρου έσπρωξε την Κυπριακή Δημοκρατία στο Μηχανισμό Στήριξης

Μετά από την προσφυγή της Λαϊκής, τα μάτια ήταν στραμμένα στην Τράπεζα Κύπρου. Και η Τράπεζα Κύπρου ήταν μια τράπεζα, όχι απλώς με ιστορία, αλλά και με έντονα κυκλώματα οικογενειακοκρατίας.¹

Σε μια προσπάθεια να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες, οι οποίες άρχισαν να διαφαίνονται μετά και από την προσφυγή της Λαϊκής, η κυβέρνηση είχε υποβάλει αίτηση για νέο δάνειο από τη Ρωσία – για να αντιμετωπίσει τα δημοσιοοικονομικά, μέχρι το 2014, έτσι ώστε η προσπάθεια αντιμετώπισης της Λαϊκής να γίνει μέσα σε λιγότερο πιεστικό περιβάλλον. Όμως, το 1.8 δις της Λαϊκής ήταν, απλώς, η επιφάνεια. Ξαφνικά, λίγες μέρες πριν τη λήξη της προθεσμίας για ανακεφαλαιοποίηση, η Τράπεζα Κύπρου ζήτησε, επίσης, ενίσχυση μισού δισεκατομμυρίου ευρώ – ενώ, ταυτόχρονα σχεδόν, ο οίκος αξιολόγησης Fitch υποβάθμιζε την κυπριακή οικονομία με βάση τις ανάγκες των τραπεζών. Το σκηνικό συμπεριλάμβανε ένα ύποπτο πλαίσιο, και πάλι (όπως το 2009-10 με την αγορά των ελληνικών ομολόγων), μη-δημόσιας πληροφόρησης, ενώ κάποιοι άλλοι, όπως ο οίκος αξιολόγησης, παρασκηνιακά φαίνεται να ήταν πληροφορημένοι. Το θέμα προκάλεσε από τότε αντιδράσεις και ξεκίνησε και μια έρευνα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.² Όταν θα γραφτεί, κατά συνέπεια, η ιστορία αυτής της περιόδου, και

¹ <http://defterianaynosi.com/article.php?id=151>

² Σε αυτό το πλαίσιο, οι δηλώσεις της προέδρου της επιτροπής κεφαλαιαγοράς, τη Δευτέρα 20/9, ότι εξετάζονται οι συνθήκες κάτω από τις οποίες η Τράπεζα Κύπρου ζήτησε 500 εκατομμύρια στήριξη από το κράτος, προκάλεσε ένα μικρό πανικό πάλι – είναι και χοντρά τα πρόστιμα, αφού φτάνουν τις 341 χιλιάδες ευρώ. Η Τράπεζα διαβεβαίωσε και πάλι, ότι δεν υπήρχε πρόβλημα – όπως άλλωστε έλεγε

ιδιαίτερα της οικονομικής κρίσης και των τραπεζικών σκανδάλων, το τελευταίο δεκαήμερο του Ιούνη θα πρέπει να μελετηθεί ιδιαίτερα προσεκτικά: συγκεκριμένα ανάμεσα στις 23 και στις 27 Ιουνίου, όταν η Τράπεζα Κύπρου ανακοίνωσε απρόσμενα ότι ήθελε στήριξη, ενώ εμφανίστηκε και η αξιολόγηση των Fitch που φάνηκε να ξέρει τις «ανάγκες» της τράπεζας, πριν από την κοινωνία και την κυβέρνηση.

Το ιστορικό ήταν το λιγότερο παράδοξο. Το ότι το τέλος Ιουνίου του 2012, θα ήταν το όριο για ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών ήταν γνωστό. Και η Τράπεζα Κύπρου δεν επέδειξε ιδιαίτερη ευαισθησία στη διαφάνεια από το 2009. Το ότι οι τράπεζες είχαν πρόβλημα ήταν, επίσης, γνωστό από το 2011 – η Τράπεζα Κύπρου, μάλιστα ήξερε ότι είχε δημιουργηθεί πρόβλημα από το 2010. Στο τέλος του 2009 – αρχές του 2010 έγινε, όπως είδαμε, η πρώτη εξαπάτηση του κοινού ή των επενδυτών με την αγορά των ελληνικών ομολόγων. Στις αρχές του 2012, η Τράπεζα Κύπρου, όπως και η Λαϊκή, ξεκίνησαν ένα είδος κούρσας για να εξασφαλίσουν τα απαιτούμενα κεφάλαια. Η κρίσιμη στιγμή για την τράπεζα Κύπρου ήρθε, όταν ζήτησε βοήθεια από τους μεγαλομετόχους. Ο Ρώσος μεγαλομέτοχος Ν. Ριμπολόβλεφ, ζήτησε μεγαλύτερη συμμετοχή στο Συμβούλιο, κατηγορώντας το νυν Συμβούλιο για λανθασμένες κινήσεις. Προφανώς, οι κινήσεις του ανησύχησαν το Διοικητικό Συμβούλιο (ίσως και μερικούς μεγαλομετόχους) το οποίο είχε την πλήρη ευθύνη για την κατάσταση – και τα μέλη του είχαν μάθει να χειρίζονται την τράπεζα ως ιδιωτικό φέουδο. Έτσι, αρνήθηκαν την εισήγησή του και εκείνος αρνήθηκε να συμμετάσχει στην νέα έκδοση μετοχών. Η τράπεζα, αντί να φέρνει κεφάλαια έχανε, γιατί, φαίνεται ότι οι Κύπριοι μεγαλομέτοχοι ήθελαν και πίστευαν ότι θα κατάφερναν, να τους δώσει χρήματα το κράτος και να κρατήσουν οι ίδιοι τον έλεγχο. Ενδέχεται να πίστευαν ότι ο Ορφανίδης θα κατάφερνε να διατηρήσει τη θέση του και άρα τη συγκάλυψη που τους πρόσφερε τα τελευταία χρόνια.

Όταν η Λαϊκή ζήτησε βοήθεια το Μάιο, η απόφαση για στήριξή της δεν σήμαινε κατ' ανάγκη και προσφυγή στον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Στήριξης. Το ποσό που ζήτησε αρχικά, 1.8 δις, φαινόταν μεγάλο, αλλά ενδεχομένως διαχειρίσιμο με την παρέμβαση

και τότε και πιο πριν. <http://cyprusnews.eu/sigma-live/572332>

Στις 21/12/2012 εκδόθηκε το πόρισμα της επιτροπής κεφαλαιαγοράς, στο οποίο επιβεβαιώθηκε ότι η τράπεζα Κύπρου απέκρυψε στοιχεία, τα οποία «επηρέαζαν την τιμή της μετοχής». Σύμφωνα με τα στοιχεία, πέντε τουλάχιστον μέρες πριν την γενική συνέλευση της 19^{ης} Ιουνίου το Δ.Σ. της τράπεζας είχε στα χέρια του στοιχεία που έδειχναν ότι «οι κεφαλαιακές ανάγκες της τράπεζας για κάλυψη των απαιτήσεων της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (ΕΑΤ) είχαν αυξηθεί από 200 εκτ. ευρώ περίπου, που είχε ανακοινώσει το Συγκρότημα στις 10.5.2012, σε περίπου 400 εκτ. Ευρώ.» Φαίνεται ότι ήξεραν, επίσης, για ενδεχόμενο περαιτέρω αύξησης του ποσού.

ξένων επενδυτών ή και διακρατικού δανείου. Από την πλευρά της κυβέρνησης, τότε, υπήρχαν δύο απόψεις – από την μια το Προεδρικό εξέφραζε την ελπίδα, αλλά και τη θέση ότι θα ήταν καλά να αποφευχθεί η προσφυγή στο Μηχανισμό, ενώ από την Κεντρική Τράπεζα, αλλά και το Υπουργείο Οικονομικών (οι οποίοι ενδεχομένως υποψιάζονταν ή ήξεραν την πραγματική κατάσταση των τραπεζών) υπήρχαν εκτιμήσεις ότι μάλλον δεν θα αποφευγόταν η προσφυγή – αν και στο πρωτοσέλιδο του Φιλελεύθερου στις 1/6/2012 γινόταν αναφορά σε «Μνημόνιο χωρίς Τρόικα». Αλλά τότε, βέβαια, το θέμα είχε να κάνει μόνο με τη Λαϊκή. Στις 25 Ιουνίου, ήρθε, τελικά, στην επιφάνεια η κατάσταση των τραπεζών με ένα κατακλυσμικό τρόπο, που δεν άφηνε επιλογές. Είχε, ήδη, κυκλοφορήσει ότι ο οίκος Fitch υποβάθμιζε την Κύπρο – και αυτό θα είχε ως συνέπεια την ντε φάκτο προσφυγή πια στο Μηχανισμό Στήριξης, αφού με τις υποβαθμίσεις των τριών οίκων, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δεν θα παρείχε ρευστότητα στις τράπεζες, για να διοχετεύσουν στην οικονομία.

Τί ώθησε, λοιπόν, τον οίκο να προχωρήσει πέντε μέρες πριν το τέλος της ημερομηνίας για ανακεφαλαιοποίηση, σε νέα - και αποφασιστική - υποβάθμιση; Ο βασικός λόγος στην έκθεση ήταν σαφής: η αδυναμία του κράτους να χρηματοδοτήσει τα διογκούμενα ελλείμματα των τραπεζών. Διότι οι Fitch δεν αναφέρονταν στο 1.8 δις της Λαϊκής πια – αναφέρονταν σε 6 δις. Πώς βγήκε αυτή η εκτίμηση τότε, αφού η Τράπεζα Κύπρου δήλωνε ότι είχε σχεδόν εξασφαλίσει το απαιτούμενο ποσό και ότι υπολειπόταν μόνο 200 εκατομμύρια; Με δεδομένο, μάλιστα, ότι είχε γίνει και Γενική Συνέλευση των μετόχων της τράπεζας στις 19 Ιουνίου, η ξαφνική αποκάλυψη μεγαλύτερων ζημιών ήταν ύποπτη. Στις 21/12/2012 εκδόθηκε το πόρισμα της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, στο οποίο επιβεβαιώθηκε ότι η τράπεζα Κύπρου απέκρυψε στοιχεία, τα οποία «επηρέαζαν την τιμή της μετοχής». Σύμφωνα με τα στοιχεία, πέντε τουλάχιστον μέρες πριν τη γενική συνέλευση της 19^{ης} Ιουνίου, το Δ.Σ. της τράπεζας είχε στα χέρια του στοιχεία που έδειχναν ότι «οι κεφαλαιακές ανάγκες της τράπεζας για κάλυψη των απαιτήσεων της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EAT) είχαν αυξηθεί από 200 εκτ. ευρώ περίπου που είχε ανακοινώσει το Συγκρότημα στις 10.5.2012, σε περίπου 400 εκτ. ευρώ.» Φαίνεται ότι ήξεραν, επίσης, για ενδεχόμενο περαιτέρω αύξησης του ποσού. Αυτά τα στοιχεία φαίνεται ότι διέρρευσαν και στον οίκο Fitch. Η κοινωνία και η πολιτική ηγεσία, όμως, το έμαθε τελευταία.

Μπροστά σε μια κίνηση που έμοιαζε με εκβιασμό, η κυβέρνηση αναγκάστηκε να προσφύγει στο Μηχανισμό. Την επομένη, στις 26/6/2012, ο Πρόεδρος, στη συνάντηση των πολιτικών αρχηγών, έδειξε καθαρά την απροθυμία του, εκφράζοντας την ελπίδα να μπορέσει να αποσυρθεί η προσφυγή. Η πλειοψηφία των ΜΜΕ δεν

φάνηκε να ικανοποιείται από την απροθυμία του Προέδρου: ο Φιλελεύθερος, λ.χ. στις 27/6/2012, είχε πρωτοσέλιδο τίτλο «Άλλα λόγια στο Προεδρικό» και επιπρόσθετο κείμενο με τίτλο ««Προβληματισμός στις Βρυξέλες για την διγλωσσία»».³ Η αιτία της εκτόξευσης των αναγκών, όπως τις κατέγραψαν και οι Fitch, εμφανίστηκε την ίδια μέρα, στις 27/6: άρχισε πια να κυκλοφορεί και δημόσια ότι θα ζητούσε βοήθεια και Τράπεζα Κύπρου – η οποία ζήτησε 500 εκατομμύρια και τελικά το ανέβασε στα 750 εκατομμύρια, ενώ όπως δείχνουν τα σκάνδαλα και οι έρευνες θα χρειαστεί περισσότερα.

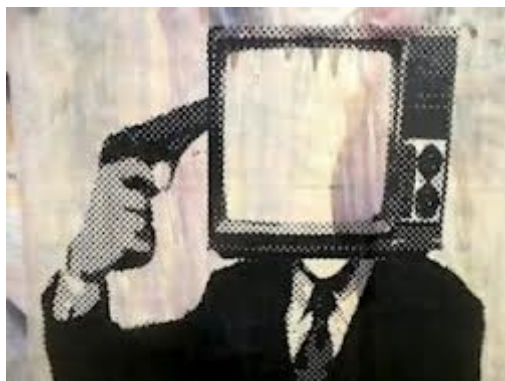
Η πρακτική της τράπεζας είχε τα ίδια χαρακτηριστικά όπως την εποχή της αγοράς των ομολόγων το 2009-10. Όπως αναφέρθηκε ήδη, λίγες μέρες πριν την προσφυγή της Τράπεζας, είχε γίνει ήδη συνέλευση των μετόχων και η τράπεζα δεν ανακοίνωσε τίποτα. Προφανώς, κάποιοι ήξεραν και κάποιοι όχι. Η αρχική δήλωση των υπεύθυνων της τράπεζας, ίσως να είναι επεξηγηματική. Ο κ. Ηλιάδης (ο σύμβουλος που φέρεται εμπλέκεται σε χαμηλότοκα δάνεια, στην αγορά των ομολόγων και σε ένα τεράστιο εφ' άπαξ) δήλωσε ότι η τράπεζα δεν ήθελε να κρατικοποιηθεί.

Είναι πιθανό ότι οι μεγαλομέτοχοι ήθελαν και το σκύλο χορτάτο και την πίττα σωστή. Ίσως να πόνταραν στο ότι ελέγχοντας την πλειοψηφία των ΜΜΕ (όπως είχε πει και ο Βγενόπουλος το 2006) θα καθόριζαν τα δεδομένα. Όταν, όμως, ξεκίνησαν οι έρευνες και οι μαύρες τρύπες άρχισαν να διευρύνονται, τότε προφανώς, αναγκαστικά ξεκίνησαν και οι εσωτερικές συζητήσεις και οι απομακρύνσεις των άμεσα υπεύθυνων. Το θέμα που παραμένει ανοικτό είναι ποιοί ήξεραν τις ανάγκες της τράπεζας, πώς και γιατί διοχετεύτηκαν οι πληροφορίες στους Fitch, και ο βαθμός της κατανόησης ότι μια τέτοια κίνηση την «τελευταία στιγμή» έσπρωχνε ουσιαστικά την

³ Την επομένη, 28/6/2012, ο Διευθυντής σύνταξης του Φιλελεύθερου έκανε μια ακόμα προσπάθεια να μετατοπίσει το θέμα από τις τράπεζες στο σχόλιο του: «Τώρα καταλάβαμε όλοι;», σελ. 3. Αν και το σχόλιο θα μπορούσε να ενταχθεί στην ευρύτερη αντιπολιτευτική στάση του υπεύθυνου της εφημερίδας, η προσπάθεια του να συγκαλύψει ακόμα και τα στοιχεία, τα οποία αναφέρονταν στις οικονομικές σελίδες ήταν εκφραστική - και ταυτόχρονα, αποκαλυπτική των ευρύτερων εστιάσεων στα πρωτοσέλιδα. Το σχόλιο του Διευθυντή σύνταξης βασιζόταν σε αναφορά του Π. Ξανθούλη από τις Βρυξέλλες, το οποίο βασικά επαναλάμβανε τα δεδομένα ότι από την στιγμή που θα εντασσόταν μια χώρα στο Μηχανισμό στήριξης θα εμπλεκόταν και το Γιούρογκρουπ και το ΔΝΤ. Υπήρχε, όμως, μια αναφορά, η οποία επιλέγηκε και προβλήθηκε πρωτοσέλιδα (πάνω από τον κύριο τίτλο), για την απροθυμία του Κύπριου Προέδρου να καλέσει την Τρόικα: «Προβληματισμός στις Βρυξέλες για την διγλωσσία» με την εξής αναφορά: «Η πρόθεση του Προέδρου Δημήτρη Χριστόφια να αποσύρει την αίτηση προσφυγής της Κύπρου στο Μηχανισμό, σε περίπτωση εξασφάλισης δανείων από Ρωσία και Κίνα, προκάλεσε αρνητικά σχόλια σε κοινοτικούς κύκλους. Τη στιγμή μάλιστα που αναλαμβάνει την Προεδρία της ΕΕ.» Τεκμήριο δεν υπήρχε αφού η αναφορά του Ο. Ρεν που ακολουθούσε δεν έλεγε κάτι τέτοιο. Ήταν μέσα στο κλίμα των πιέσεων οι οποίες θα συνέχιζαν για έξι μήνες, τόσο εσωτερικά όσο και εξωτερικά. Εκείνες τις μέρες είχαν αρχίσει επίσης και τα γερμανικά δημοσιεύματα για τις σχέσεις της Κύπρου με την Ρωσία. Έτσι από την μια ο Διευθυντής Σύνταξης κατηγορούσε την κυβέρνηση για την προσφυγή στον Μηχανισμό (φαινόταν να έχει την εντύπωση ότι με τις εισηγήσεις της Κομισιόν του Μαΐου θα λυνόταν κάποιο πρόβλημα – παραβλέποντας μόνιμα το ζήτημα των τραπεζών, και άρα την ουσία της προσφυγής στο Μηχανισμό), ενώ από την άλλη φρόντιζε, την ίδια μέρα, πρωτοσέλιδα να κατασκευάζει πίεση για να μην αποσυρθεί η κυπριακή αίτηση στον Μηχανισμό Στήριξης. Η συγκεκριμένη αντίφαση ήταν εκφραστική ολόκληρης της περιόδου.

Κύπρο στο Μηχανισμό Στήριξης – διότι ξεκάθαρα, δεν υπήρχαν περιθώρια ελιγμών, όταν και η δεύτερη μεγάλη τράπεζα ερχόταν μερικές μέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία να ζητήσει βοήθεια. Ακόμα και το ρωσικό δάνειο των 5 δις, δεν αρκούσε πια, έστω και αν ήταν μόνο για τις τράπεζες.

Είναι πιθανό ότι οι μεγαλομέτοχοι ήθελαν και το σκύλο χορτάτο και την πίττα σωστή. Ίσως να πόνταραν στο ότι ελέγχοντας την πλειοψηφία των ΜΜΕ (όπως είχε πει και ο Βγενόπουλος το 2006) θα καθόριζαν τα δεδομένα. Όταν, όμως, ξεκίνησαν οι έρευνες και οι μαύρες τρύπες άρχισαν να διευρύνονται, τότε προφανώς, αναγκαστικά ξεκίνησαν και οι εσωτερικές συζητήσεις και οι απομακρύνσεις των άμεσα υπεύθυνων. Το θέμα που παραμένει ανοικτό είναι ποιοί ήξεραν τις ανάγκες της τράπεζας, πώς και γιατί διοχετεύτηκαν οι πληροφορίες στους Fitch....

ΔΙΕΘΝΗ

**Στη Λατινική Αμερική συνεχίζεται η αλλαγή...
(Βενεζουέλα, Κολομβία, Χιλή)**

Η επικράτηση του Ν. Μαδούρο στη Βενεζουέλα ολοκλήρωσε το πέρασμα από τον χαρισματικό Τσάβεζ στο κίνημα που δημιούργησε. Το ότι το ποσοστό με το οποίο κέρδιζε ο Μαδούρο ήταν γύρω στο 1.8%, σε αντίθεση με το 10% δεν είναι κατά ανάγκη παράδοξο. Ο Τσάβεζ μπορούσε σε ορισμένες συγκυρίες να φτάσει και άνω των 60%, αν και έχασε και οριακά ένα δημοψήφισμα. Και σαφώς, η αντιπολίτευση θα τα έδινε όλα σε αυτήν την αναμέτρηση για να εμφανίσει το Μαδούρο ως άπειρο συνεχιστή. Η νίκη του Μαδούρο δείχνει τη συνέχεια μεν, αλλά και το ότι υπάρχει ένα ρευστό κοινό, το οποίο χρειάζεται κινητοποίηση πέρα από την νοσταλγία για το Τσάβεζ.

Στη λατινική Αμερική, γενικότερα, η αριστερά φαίνεται να ηγεμονεύει, αν και η μεταμορφώσεις που συντελούνται είναι βασικά σοσιαλδημοκρατικής μορφής – με εξαίρεση ίσως το σχέδιο του Τσάβεζ για την δημιουργία ενός ριζοσπαστικού μπλοκ χωρών – όπως την Βολιβία, το Εκουαδόρ... Στις υπόλοιπες χώρες, η αριστερά έχει, ουσιαστικά, εκδημοκρατικοποιήσει το πολιτικό σύστημα και έχει προωθήσει μια σειρά από σοσιαλδημοκρατικά μέτρα – η λατινική Αμερική λ.χ. είναι, ίσως, η μόνη ήπειρος, όπου προωθούνται και πάλι εθνικοποιήσεις των φυσικών πόρων των χωρών. Αυτά τα μέτρα έχουν, ουσιαστικά, μεταβάλει και το ταξικό σκηνικό με μεγάλες μερίδες του πληθυσμού - ιδιαίτερα στη Βενεζουέλα, αλλά και στη Βραζιλία - να έχουν μετακινηθεί από τη φτώχεια σε εισοδήματα, που πλησιάζουν την μεσαία τάξη.

Ταυτόχρονα, οι εντάσεις συνεχίζονται σε χώρες όπως η Αργεντινή η Κολομβία, το Μεξικό και η Χιλή.

Στην Αργεντινή, όπως και σε άλλες χώρες, τα ΜΜΕ, τα οποία ελέγχει η παραδοσιακή δεξιά, εξαπολύουν επιθέσεις ενάντια στην πρόεδρο – και οι αντιπαραθέσεις συχνά έχουν να κάνουν με την ταξική πολιτική. Με το αν θα φορολογηθεί ο πλούτος λ.χ.

Στην Κολομβία, αντίθετα, το αντάρτικο κίνημα βρίσκεται για πρώτη φορά σε διαπραγματεύσεις με την κυβέρνηση για ειρηνική διέξοδο. Μια λύση είχε προωθήσει και ο Τσάβεζ– και συμβολικά, οι διαπραγματεύσεις γίνονται στην Κούβα. Από ότι φαίνεται, το επίμαχο σημείο, πια, είναι οι ζώνες αυτοδιοίκησης των αγροτών. Αυτές οι ζώνες δημιουργήθηκαν για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα των ακτημόνων, αλλά και των επιθέσεων των μπράβων των μεγαλοϊδιοκτητών. Οι αγρότες θέλουν την επέκταση των ζωνών και το ίδιο βέβαια και οι αντάρτες. Από την άλλη, η δεξιά ανησυχεί ότι αυτές οι ζώνες θα γίνουν χώρος αυτόνομης εξουσίας της αριστεράς, ακόμα και αν σταματήσει το αντάρτικο. Ακόμα και ο Economist, πάντως, πρότεινε συμβιβαστική λύση, αναγνωρίζοντας ότι το πρόβλημα των αγροτών είναι νευραλγικό για την όλη αντιπαράθεση στην Κολομβία.

Στη Χιλή, συνεχίζονται οι διαδηλώσεις των φοιτητών – την περασμένη εβδομάδα υπήρξε μια νέα περίοδος έντασης. Τα αιτήματα ξεκίνησαν από οικονομικά, αλλά έχουν, πια, εξελιχθεί σε ένα ευρύτερο κλίμα αμφισβήτησης της δεξιάς κυβέρνησης.

Στο Μεξικό, οι Ζαπατίστας εξακολουθούν να είναι ένα από τα κινήματα που εμπνέουν ευρύτερα, αν και δεν είναι το μόνο ένοπλο κίνημα. Τα νέα κινήματα των πόλεων ωστόσο, φαίνεται να κινούνται, όπως το φοιτητικό κίνημα της Χιλήs – ως ένα ευρύτερο κίνημα αμφισβήτησης. Η νέα κυβέρνηση, για την ώρα, απολαμβάνει μια ήρεμη περίοδο, αλλά σύντομα θα τεθούν στο τραπέζι τα θέματα του δημόσιου πλούτου, για τα οποία πιέζουν διάφοροι εσωτερικά και εξωτερικά.

**Ευρώπη: αναζητώντας διέξοδο σε ένα παιχνίδι με
κινούμενους καθρέφτες**

Μετά από την απόφαση του συνταγματικού δικαστηρίου της Πορτογαλίας, η κυβέρνηση ανακοίνωσε νέα μέτρα λιτότητας. Ταυτόχρονα, από τις Βρυξέλες έγιναν κάποιες κινήσεις συντονισμού: έτσι σε μια βδομάδα ανακοινώθηκαν επιμηκύνσεις στην αποπληρωμή των χρεών σε Πορτογαλία και Ιρλανδία, έκλεισε το νέο μοντέλο για τις τράπεζες - με εσωτερικό κούρεμα των τραπεζών με τοξικά προβλήματα και φούσκες - με το κυπριακό μνημόνιο, ενώ έκλεισε και ένας νέο συμβιβασμός στην Ελλάδα. Ταυτόχρονα, απευθύνθηκε προειδοποίηση στην Ισπανία και την Σλοβενία, οι οποίες δεν φαίνεται να μπορούν να συγκρατήσουν τα ελλείμματα (στην Ισπανία είναι πάνω από 5%) όπως υποσχέθηκαν, ενώ οι φούσκες των τραπεζών φαίνονται πάλι να διευρύνονται.

Σε αυτό το τοπίο, εκτός από τις αντιδράσεις των Πορτογάλων, η πιο ενδιαφέρουσα αντίδραση ήρθε από την Ισπανία: η καθιερωμένη επέτειος της δημοκρατίας φέτος γιορτάστηκε μαζικά με χιλιάδες συμμετέχοντες. Οι αιτίες φαίνεται να είναι δυο:

1. από την μια η αδυναμία των κινητοποιήσεων να σπάσουν τη δεξιά πλειοψηφία στο κοινοβούλιο, οδηγεί από το περασμένο χρόνο σε αναζητήσεις νέων μορφών υπονόμησης της αδιέξοδης πολιτικής του Ραχόι. Ήδη, το πρώτο σύμπτωμα εμφανίστηκε με την ενίσχυση των αριστερών αυτονομιστικών κομμάτων – και την κίνηση της Καταλονίας, που απειλεί με απόσχιση. Σε αυτό πλαίσιο, η διεκδίκηση της δημοκρατικής παράδοσης ανοίγει ένα ακόμα θεσμικό ζήτημα, αφού η μοναρχία είναι, μάλλον, ανεκτή, παρά δημοφιλής στην Ισπανία. Και στο παρόν κλίμα, η δυσφορία και για αυτόν το θεσμό, δεν είναι δύσκολο να βγει στην επιφάνεια.
2. η άλλη παράμετρος έχει να κάνει με τις κατηγορίες για διαφθορά στη Βασιλική οικογένεια, που τη θέτει στο ίδιο επίπεδο με τον πρωθυπουργό Ραχόι, ο οποίος κατηγορείται ότι εμπλέκεται σε σκάνδαλα διαφθοράς και διαπλοκής.

Σε αυτό το πλαίσιο, οι επιθέσεις ενάντια στη Βασιλική οικογένεια είναι και μέρος μιας ευρύτερης διάχυσης της αμφισβήτησης.

Ταυτόχρονα, φαίνεται να αναπτύσσεται ένα νέο είδος «ενοχλητικού» κινήματος από άτομα που κινδυνεύουν να χάσουν τα σπίτια τους από τις τράπεζες. Ομάδες ατόμων άρχισαν να οργανώνονται και να κάνουν επιθέσεις παρενόχλησης σε πολιτικούς έξω από τα σπίτια τους. Το φαινόμενο απειλεί να πάρει διαστάσεις, για αυτό η αστυνομία ανακοίνωσε ότι τέτοιες συγκεντρώσεις θα απαγορεύονται. Το πώς 'ρυθμίζει' την οργή, είναι ένα ενδιαφέρον φαινόμενο.

Βορειότερα, η πίεση της κρίσης φαίνεται να απλώνεται και στην Ολλανδία. Στην Γερμανία, οι δημοσκοπήσεις δείχνουν την Μερκελ να προηγείται, αλλά ένα νέο δεξιό ευρωσκεπτικιστικό κόμμα απειλεί να της αφαιρέσει ψήφους.

Κατά τα άλλα, το κλίμα ενάντια στις τράπεζες φαίνεται να αποκτά νέα δυναμική μετά από τις αποκαλύψεις της ομάδας των δημοσιογράφων ICIJ για τους φορολογικούς παράδεισους: Στη Γαλλία, ο Ολάντ εμφανίστηκε στην τηλεόραση για να δηλώσει ότι πρέπει να εξαλειφθούν οι φορολογικοί παράδεισοι. Οι βρετανικοί Times σχολίασαν ότι οι αποκαλύψεις δημιούργησαν ένα παγκόσμιο κύμα οργής για την φοροδιαφυγή των πλουσίων, σε μια εποχή όπου οι κυβερνήσεις κόβουν από τους προϋπολογισμούς λόγω λιτότητας. Μέχρι και ο Γιούνκερ του Λουξεμβούργου δήλωσε ότι η χώρα του εξετάζει την πιθανότητα να σταματήσει να αποκρύπτει τα στοιχεία για λογαριασμούς ευρωπαϊών πολιτών. Όταν κάνει και το Λουξεμβούργο τέτοιες σκέψεις... <http://www.icij.org/blog/2013/04/release-offshore-records-draws-worldwide-response>

KINHΜΑΤΑ

Χρυσαιγίτες στην πλατεία Φανερωμένης

Τη Δευτέρα, η εφημερίδα Αλήθεια, με άρθρο της αναφέρθηκε σε «ξυλοκόπημα Χρυσαιγίτη», αποφεύγοντας επιμελώς την αναφορά στις προκλήσεις και απειλές που εκτοξεύτηκαν από το χρυσαιγίτη σε θαμώνες της «γνωστής καφετέριας» όπως την αναφέρει. Το εν λόγω άρθρο πέραν της μεροληψίας του, με το ύφος αλλά και τον

τρόπο γραφής του αναγάγει ευατώ σε υπερασπιστή τόσο του νεοφασιστικού κόμματος παρουσιάζοντας ως θύμα τα μέλη του, όσο και του εκφοβισμού και παρενόχλησης που επιχειρήθηκαν.

Η απάντηση από τους ίδιους τους θαμώνες της περιοχής, η οποία απουσιάζει παντελώς από το συγκεκριμένο άρθρο, ακολουθεί:

Από το <http://www.islandanarchy.com/t3527-topic>

«Σύντροφος, χτες το απόγευμα [στις 7 Απριλίου] αντιλήφθηκεσε καφετερία στην πλατεία Φανερωμένης τρία άτομα, δύο άντρες και μια γυναίκα (μάλλον ελληνίδα) η οποία φορούσε μπλουζάκι της χρυσής αυγής και μπουφάν pitbull. Αμέσως, καλέστηκε κόσμος στην πλατεία για τυχόν άλλους φασίστες που μπορεί να βρίσκοντας στην γύρο περιοχή. Μετά από κάποιες απειλές (έκαναν νοήματα σε κάτι παιδιά ότι θα τους κόψουν το κεφάλι) και διάφορες λεχτικές διαμάχες, άτμα του αντιεξουσιαστικού χώρου επιτέθηκαν στα 3 αυτά άτομα. Ο ένας εξαφανίστηκε σε δευτερόλεπτα ενώ οι άλλοι 2 αφότου φάγανε ξύλο (καρέκλες, σπρέι κτλ) κλείστηκαν στην τουαλέτα της καφετερίας και κλιπαρούσαν τους συντρόφους να σταματήσουν να τους χτυπούν φωνάζοντας ότι θα φύγουν. Οι φασίστες τηλεφώνησαν σε μπάτσους όπου ήρθαν και τους παρέλαβαν καθώς διάφορα αντιφασιστικά συνθήματα ακούγονταν από τα άτομα που ήταν παρόν. Λίγο αργότερα εμφανίστηκαν 5 άτομα από την περιφρούρηση του νεοναζιστικού κόμματος ΕΛΑΜ (2 μεγαλύτερη σε ηλικία και 3 25χρονοι). Οι 2 μεγαλύτερη διαχωρίστηκαν και προχώρησαν προς Λήδρας και οι άλλοι 3 έκατσαν στην πλατεία Φανερωμένης αλλά αναγνωρίστηκαν από συντρόφους. Κάποιοι τους μίλησαν και αυτοί αρνήθηκαν ότι είναι φασίστες, ψάρωσαν και έφυγαν.

**ΟΥΤΕ ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗ ΟΥΤΕ ΠΟΥΘΕΝΑ
ΤΣΑΚΙΣΤΕ ΤΟΥΣ ΦΑΣΙΣΤΕΣ ΣΕ ΚΑΘΕ ΓΕΙΤΟΝΙΑ»**

Από το <http://www.islandanarchy.com/t3527-topic>

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Διεθνής αλληλεγγυη

Στην Ελλάδα η προσπάθεια λογοκρισίας των εναλλακτικών φωνών φαίνεται να παίρνει σάρκα και οστά με το Athens Indymedia και οι Ραδιοζώνες Ανατρεπτικής Έκφρασης βρίσκονται υπό καταστολή. Σε αυτό το πλαίσιο γίνονται μια σειρά από παρεμβασεις όπως η ακολουθη:

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟ ΔΡΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΕΡΑΣΠΙΣΗ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ – ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥΠΟΛΗ (ΕΜΠ)

Σήμερα 15 Απριλίου 2013, αλληλέγγυοι - αλληλέγγυες συγκεντρωθήκαμε και αποκλείσαμε το κτίριο του Κέντρου Υποδομών Δικτύων καθώς και το κτίριο Οικονομικών Υπηρεσιών του ΕΜΠ ως μια ένδειξη διαμαρτυρίας ενάντια στην απόφαση και ενέργεια της πρυτανικής Αρχής να «κόψει» και να φιμώσει τα μέσα αντιπληροφόρησης (Athens Indymedia και Ραδιοζώνες Ανατρεπτικής Έκφρασης) που δραστηριοποιούνται στον συγκεκριμένο χώρο.

Στις 9.30 προχωρήσαμε στον αποκλεισμό των ανωτέρω κτιρίων και του Γραφείου Γραμματείας του Πρυτανικού Συμβουλίου με σκοπό την επανεκκίνηση της λειτουργίας των δύο υπό καταστολή εγχειρημάτων αντιπληροφόρησης, χρησιμοποιώντας τη διεύθυνση διαδικτύου της Πρυτανείας (ip).

Στις 13.00 πληροφορηθήκαμε ότι ο πρύτανης Σίμος Σιμόπουλος αποποιήθηκε των ευθυνών και αρμοδιοτήτων του παραδίδοντας τη διαχείριση του Ιδρύματος στην Αντιπρύτανη κ. Μωροπούλου , η οποία δεν έγινε δεκτή από την ίδια.

Στις 14.00 με άγνωστο σε μας τρόπο και χωρίς δική μας ανάμειξη ακολούθησε διακοπή της παροχής διαδικτύου (ίντερνετ) σε ολόκληρη τη Πολυτεχνειούπολη. Με αυτόν τον προκλητικό τρόπο και λογοκρίνοντας 2η φορά τα δύο μέσα αντιπληροφόρησης που εξέπεμπαν από την πρυτανεία, η πρυτανική αρχή στράφηκε ενάντια σε ολόκληρη την πολυτεχνειακή κοινότητα. Είναι πρωτοφανές να ρίχνεται ένα ολόκληρο class B δίκτυο με σκοπό η πρυτανεία να υλοποιήσει μια παρελκυστική, αντικοινωνική πολιτική λογοκρισίας.

Στις 16.00 οι αλληλέγγυοι - αλληλέγγυες αποχωρήσαμε από τον χώρο του Πολυτεχνείου παραδίδοντας ανέπαφα στη φύλαξη του Πολυτεχνείου τα αποκλεισμένα κτίρια.

Αύριο Τρίτη 16 Απριλίου, στις 9.00 το πρωί καλούμε όλους/-ες όσους/-ες αντιστέκονται στον σύγχρονο ολοκληρωτισμό να υπερασπιστούν το δικαίωμα στην ελεύθερη διακίνηση των ιδεών.

ΟΤΑΝ ΕΠΙΒΑΛΛΟΥΝ ΤΗ ΦΙΜΩΣΗ Η ΣΙΩΠΗ ΕΙΝΑΙ ΣΥΝΕΝΟΧΗ»

Από το https://athens.indymedia.org/front.php3?lang=el&article_id=1465607

ΣΠΟΝΤΕΣ

Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΚΑΤΑΡΓΕΙΤΑΙ
ΠΡΟΣΟΡΙΝΟΣ
ΓΙΑ
ΤΑΜΕΙΑΚΟΥΣ
ΛΟΓΟΥΣ...

- **Μπορεί να φταίει για διάφορα ο Βγενόπουλος, αλλά και ξέρει πολλά:** Στη συνέντευξη του στο Σίγμα, επεσήμανε ότι η έρευνα ξεκινά βολικά από το 2006 – αγνοώντας λ.χ. την προηγούμενη περίοδο. Και έκανε αναφορά στην υπόθεση των Γιουγκοσλαβικών κεφαλαίων.
- **Θα διερευνηθούν και τα δικηγορικά γραφεία που εμπλέκονταν με τις τράπεζες στη διακίνηση ύποπτου χρήματος;** Διότι, αφού το λένε οι Ευρωπαίοι φίλοι μερικών και αφού το επέβαλε η τρόικα που τόσο ήθελαν μερικοί, τότε όντως γινόταν ξέπλυμα. Για όσους δεν καταλαβαίνουν την ουσία της υπόθεσης Τσοχατζόπουλου. Αν λοιπόν, αυτή η πρακτική οδήγησε και σε σκληρότερους όρους, τότε θα πρέπει να διερευνηθεί. Μπορεί να κάνει κάτι τέτοιο ο κ. Κραμβής;
- **Και να διερευνηθεί βεβαίως και το σκάνδαλο του χρηματιστηρίου, από όπου έβγαλαν πολλά λεφτά οι τράπεζες.** Ήταν η πρώτη τους συνεργασία με τα ΜΜΕ με εξαπάτηση του κοινού. Κάτι δεν λέει και η σχετική έρευνα;
- **Και φυσικά να διερευνηθεί, αν όντως ήταν ο κ. Φιλίππου που έσπασε τα γραμμάτια του Λούτσιου.** Και γιατί... Κάτι θα θέλει να πει ο Βγενόπουλος εδώ...
- **Όταν ο Ν. Παπαδόπουλος δεν μπορεί να δει τον καθρέφτη:** Ο Παπαδόπουλος, δικηγόρος της Λαϊκής και επικεφαλής της επιτροπής οικονομικών δήλωσε: "Λάβρος κατά του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας, ο Πρόεδρος της Επιτροπής Οικονομικών, Νικόλας Παπαδόπουλος, ο οποίος διερωτάται πώς γίνεται να αποτελεί τον μοναδικό αξιωματούχο που εμπλέκεται στο σκάνδαλο του χρηματοπιστωτικού συστήματος που παραμένει στη θέση του." Όχι δεν αναφερόταν στον εαυτό του που ενέκρινε

τα δισεκατομμύρια για τη Λαϊκή, ενώ είχε συμφέροντα. Ούτε αναφέρεται στον εαυτό του, όταν συγκάλυπτε τον κ. Ορφανίδη όταν μετατρεπόταν η Εγνατίας σε παράρτημα και άρχιζε η διαρροή από τον ΕΛΑ. Του φταίει ο Δημητριάδης γιατί του υπενθύμισε στη Βουλή τί θα πει σύγκρουση συμφερόντων και προφανώς, γιατί δεν δέχεται να δώσει το δ.σ. της Τράπεζας Κύπρου στα τζάκια. Ήθελες τρόικα κ. Παπαδόπουλε. Enjoy. Και με τέτοια νοοτροπία, μάλλον, στρώνεις το χαλί να χάσεις και εσωκομματικά.

- **Ο κ. Αναστασιάδης και η «λαϊκή κυριαρχία».** Σε ένα σχόλιο με έκδηλα ενοχλημένο ύφος - που δεν βοήθα επικοινωνιακά - ο κ. Αναστασιάδης προσπάθησε να αντιπαραβάλει το διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας με την προεδρία, μιλώντας για «λαϊκή κυριαρχία». Τα λόγια είναι φτηνά αγαπητέ. Πού ήσουν το 2011, όταν ο Ορφανίδης έβγαινε στα ΜΜΕ και έκανε, ουσιαστικά, προεκλογική για το κόμμα σου; Τότε, δεν ήξερες την έκφραση «λαϊκή κυριαρχία»; Όταν κάποιος αλλάζει θέσεις αναλόγως συμφέροντος, δεν είναι και πειστικός.
- **Και όταν η κριτική αγγίζει τα όρια του κωμικού.** Όταν όμως ο κ. Αναστασιάδης κατηγορήσε τον Π. Δημητριάδη ότι καταγγέλλει την χώρα του στο εξωτερικό, είναι να απορείς αν πραγματικά ξεχνά ή έχει χαθεί στους ρόλους που παίζει ως δικηγόρος. Κ. Αναστασιάδη, αυτά ακριβώς δεν σας έλεγε ο Τ. Παπαδόπουλος μετά τα 2004 και εσείς λέγατε ότι θα καταφεύγατε στην Ευρώπη για να βρείτε το δίκαιο σας. Οπότε, πότε λέγατε ανοησίες; Τώρα ή τότε;
- **Η έρευνα για τον κ. Ιωάννου.** Φυσικά, η μη συζήτηση για το δικηγόρο που εμπλέκεται - τον κ. Κουνναφή σύμφωνα με τις πληροφορίες που κυκλοφορούν - είναι εν μέρει εκφραστικό της λογοκρισίας, αλλά το ότι η κυβέρνηση αποφάσισε να διερευνήσει μια καταγγελία της αντιπολίτευσης, είναι θετικό. Από την άλλο ωστόσο η υποψία ότι το έκανε για διορίσει κάποιον που να κάνει μίζες σε στυλ «συμπέθερου» πλανιέται αναπόφευκτα. Η καχυποψία είναι το λογικό αποτέλεσμα της παρακολούθησης υστεριών όπως οι επιθέσεις ενάντια στην κεντρική.
- **Ο Στυλιανίδης, τα μήλα, τα αχλάδια και τα πορτοκάλια.** Όταν εμφανίστηκε το ποσό των 23 δις την περασμένη Πέμπτη, ο κ. Στυλιανίδης, προφανώς, από κεκτημένη ταχύτητα άρχισε πάλι να παίζει την κασέτα ότι φταίνε οι προηγούμενοι. Ότι δεν ξέρει, ότι δεν καταλαβαίνει, το φορτώνει στους προηγούμενους. Και θα περνούσε και αυτό ως σύμπτωμα του πανικού, αν δεν γινόταν κωμικό. Σε λίγο εμφανίστηκε ο Αβέρωφ να πει ότι έγινε

παρεξήγηση, ενώ ένας εκπρόσωπος στις Βρυξέλες το είπε πιο εκφραστικά: «Μπερδέψατε τα μήλα με τα αχλάδια και βγάλατε πορτοκάλια». Άπονοι και άσπλαχνοι Ευρωπαίοι. Δεν φτάνει που το έριξαν στο κούρεμα, τώρα ειρωνεύονται κιόλας. Οι εταίροι και οι φίλοι. Πόση δουλοπρέπεια να επιδείξουν, πια, οι τοπικοί για να τους λυπηθούν;

- **Περί αυταρχισμού λόγος:** όταν η κυβέρνηση επιτίθεται έτσι στο διοικητή και ανακαλεί τον διορισμό του υποδιοικητή, της Κεντρικής, μήπως εκτός από συγκάλυψη για τα σκάνδαλα και τις ευθύνες της, προσπαθεί να τρομοκρατήσει και τη δημόσια υπηρεσία;
- **Και η σταθερή υποκρισία:** από την μια να λένε ότι θέλουν συνεργασία και από την άλλη να βάζουν το κίτρινο γραφείο και τις διακλαδώσεις του, να κατασκευάζουν υστερία. Αυτή η τάση μερικών στη δεξιά να μην μπορούν να αναλάβουν τις ευθύνες τους, είναι γνωστή για δεκαετίες – γίνεται και κωμική, πια.
- **Και ποιός περιμένουν ότι θα τους εμπιστευθεί για οτιδήποτε (ας πούμε για το κυπριακό), όταν εμφανίζονται τόσο υποκριτές τώρα;**
- **Όλα εδώ πληρώνονται και είναι καλά να το θυμούνται μερικοί αυτό –** αυτό έδειξε και ο Μάρτης όταν μερικοί προσπάθησαν να ξεγελάσουν την κοινωνία, και να της φορτώσουν την ζημιά των τραπεζών, ή -όπως το έλεγαν οι ευρωπαίοι "φίλοι" ειρωνικά - "των πλούσιων φίλων". Τώρα ψάχνουν το λάθος για τις δικές τους ζημιές.
- **Ένταση σε εσωτερική συνάντηση του ΔΗΣΥ στη Λάρνακα, λένε οι πληροφορίες.**

ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ/ΑΠΟΨΕΙΣ

Γράμμα προς τον Κύπριο Πολίτη: Η Πολιτεία μας

Αντης Γεωργίου

Γράφω αυτό το γράμμα σήμερα ,22/3/2013, ημέρα ‘κρίσεως’ και ‘μεγάλων αποφάσεων’. Τα ΜΜΕ κάνουν λόγο για τεράστια διλήματα και για ενδεχόμενα καταστροφικά. Παρουσιάζεται η κατάσταση σαν να είμαστε στο χείλος του γκρεμού, σαν να βουλιάζουμε (βλέπε εξώφυλλο του τελευταίου τεύχους του *Economist*). Λένε ότι σήμερα πρέπει να βρεθούν οι λύσεις στα προβλήματα μας.

Ηρεμία και συνείδηση. Αυτά είναι που χρειαζόμαστε αυτή την στιγμή, έτσι ώστε να επικρατήσει η λογική και η καθαρή σκέψη. Για να βρούμε λύσεις, πρέπει πρώτα να εντοπίσουμε τα προβλήματα που χρειάζονται λύση. Ποιά είναι λοιπόν αυτά τα προβλήματα; Τί πάει λάθος και χρειάζεται λύση; Συνήθως τα προβλήματα έχουν πραγματική μορφή π.χ πολέμους, φυσικές καταστροφές κτλ. Μα στην Κύπρο δεν περάσαμε ούτε μεγάλες πλημμύρες, ούτε τσουνάμι, ούτε μεγάλες ξηρασίες, αλλά ούτε και μεγάλες μειώσεις στα αποθέματα των φυσικών μας πόρων τα τελευταία χρόνια. Άρα που είναι το πρόβλημα, αν η μορφή του δεν είναι ‘πραγματική’; Μήπως το πρόβλημα μας είναι δημιουργημα της ανθρώπινης φαντασίας;

Το πρόβλημα είναι συστημικό. Αλλά τι σημαίνει αυτό; Είναι το σύστημα υπαρκτό ή μήπως είναι ένα κατασκεύασμα του ανθρώπινου νου και άρα ‘φανταστικό’; Σκεφτήτε το, το οικονομικό, πολιτικό κτλ σύστημα δεν έχουν καμία πραγματική ή υλική υπόσταση και παρουσία, παρά μόνο τη συμπεριφορά του κόσμου. Με άλλα λόγια, το σύστημα καθορίζει τις πράξεις και ενέργειες των πολιτών, μόνο και μόνο επειδή οι ίδιοι οι πολίτες το δέχονται σαν ένα ‘κώδικα’ συμπεριφοράς. Σε μια κρίση, όπως την παρούσα, αυτή η συμπεριφορά γίνεται παράλογη και η αλλόκοτη.

Ο ‘Μοντέρνος Ιμπεριαλισμός’

Ζούμε στο 2013. Στο παρελθόν είδαμε κράτη να εισβάλλουν, συνήθως σε στρατιωτική μορφή, σε ξένες χώρες με σκοπό την εκμετάλευση του εκάστοτε φυσικού πλούτου. Πολλές φορές η ‘μάχη’ για αυτό τον πλούτο γινόταν μεταξύ δύο ξένων κρατών και όχι μεταξύ ενός ξένου κράτους και του ντόπιου πληθυσμού. Κύπριοι, γνωρίζετε αυτό το φαινόμενο και απλώς θυμηθείτε την πρόσφατη, αλλά και παλιά

ιστορία μας. Το 1878 δύο ιμπεριαλιστικές χώρες αντάλλάξαν την Κύπρο σαν ένα συνηθισμένο περιουσιακό στοιχείο, ενώ πριν από αυτό ήμασταν περιουσία πάρα πολλών άλλων ιμπεριαλιστικών δυνάμεων. Σήμερα, η Κύπρος δεν είναι παρά το πεδίο μάχης και το έπαθλον δύο νέων ιμπεριαλιστικών δυνάμεων, της Ρωσσίας και της Βόρειας Ευρώπης, οι άρχουσες τάξεις των οποίων έχουν σκοπό τον έλεγχο του φυσικού πλούτου της Κύπρου.

Οι μάχες μεταξύ Ιμπεριαλιστικών δυνάμεων όμως, έχουν πλέον αλλάξει μορφή.

Παρόλο που ο στόχος παραμένει ο έλεγχος των πηγών πλούτου από ξένες δυνάμεις, ο ιμπεριαλιστικός αγώνας δεν διεξάγεται πλέον με άμεσα 'στρατιωτικά' όπλα, αλλά με έμμεσα 'οικονομικά' όπλα. Για παράδειγμα, η Ευρώπη επιτίθεται στους Ρώσους με το περίφημο 'κούρεμα' και εμείς τρώμε αδέσποτες. Με την επίθεσή της η Ευρώπη στην Ρωσσία επιτέθηκε ταυτοχρόνως και στην Κυπριακή οικονομία και κατ' επέκταση σε όλη την Κυπριακή κοινωνία. Αυτό που ζούμε σήμερα στην Κύπρο το αποκαλώ 'Μοντέρνο Ιμπεριαλισμό'.

Η Κύπρος τώρα καλείτε να αποφασίσει τον νέο της 'αφέντη'. Οι Ευρωπαίοι ζητούν από την Κύπρο να ακολουθήσει την 'οικογένεια' της Ε.Ε, ενώ η Ρωσσία είναι έτοιμη να βοηθήσει, μόνο αν η Κύπρος ενταχθεί στην δική της 'οικογένεια'. Αν η Κύπρος πάει με την Ευρώπη θα παραδώσει σε αυτήν μέρος της κυριαρχίας και, ως φυσικό επακόλουθο, θα χάσει τα οφέλη που υπόσχεται η Ρωσική φιλία. Αν, από την άλλη, η Κύπρος πάει με τη Ρωσσία, τότε ρισκάρει ένταση στις σχέσεις της με τη δύση, κατάσταση που ενδέχεται να μεταφραστεί σε ένταση με την Τουρκία, που διαχρονικά διασφαλίζει και προωθεί τα συμφέροντα της Δύσης στην περιοχή.

Η μερίδα του κυπριακού λαού που εργάζεται, παράγει και νιώθει έτοιμη να πάρει στους ώμους της, τη διεύθυνση και τον έλεγχο των θεμάτων που την αφορούν, δηλαδή να γίνει κυρίαρχη στην 'πολιτεία' της Κύπρου, πρέπει να απορρίψει οποιαδήποτε 'λύση' που παρέχει σε ξένα συμφέροντα οποιονδήποτε έλεγχο και επιρροή στον τρόπο που παίρνονται οι αποφάσεις που σχετίζονται με τα θέματα της κυπριακής 'πολιτείας'. Η λύση είναι να πορευτούμε μόνοι μας, να λύσουμε όλους τους ιμπεριαλιστικούς δεσμούς και να γίνουμε νοικοκυραίοι στο 'σπίτι' μας. Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν θα ανοίγουμε το 'σπίτι' μας σε ξένους, ούτε σημαίνει ότι δεν θα βγαίνουμε από το 'σπίτι' μας για να επισκεφτόμαστε ή να ψωνίζουμε από άλλου. Θα παραμείνουμε πολίτες του κόσμου και θα έχουμε σχέσεις με άλλες χώρες.

Το ζήτημα σε συντομία

Ακούμε και βλέπουμε τόσα πολλά, που πολλές φορές ξεχνούμε την πηγή τους. Στον 'πυρετό' και στην αναγκαιότητα εξεύρεσης κάποιας λύσης, τυφλωνόμαστε και αδυνατούμε να εντοπίσουμε την ουσία της κατάστασης. Κολλημένοι, επίσης, σε αβάσιμα θεμέλια και ιδεολογίες, δεν αντιμετωπίζουμε τα ζητήματα με καθαρό, αναλυτικό και κριτικό μυαλό.

Πρώτα, πρέπει να αναρωτηθούμε: πώς θέλουμε να ζούμε; Τί χρειαζόμαστε και τί μπορεί να κάνει την ζωή μας ποιοτικά καλύτερη. Πώς θέλουμε να συσχετιζόμαστε με τους γύρω μας και σε τι είδους 'σπιτι' θέλουμε να κατοικούμε. Πώς μπορούμε να παράξουμε αυτά που θέλουμε και χρειαζόμαστε, και πώς μπορούμε αυτά που δεν παράγουμε να τα βρούμε; Αν απαντήσουμε αυτά τα ερωτήματα, τότε θα έχουμε μια καθαρή εικόνα του πού είμαστε και πού θέλουμε να πάμε.

Μια 'αφελής' πρόταση

Εγώ απαντώ τις παραπάνω ερωτήσεις με τον εξής τρόπο:

Πρώτα χωρίζω την παραγωγή σε αγροτική (κρέας, γαλακτοκομικά, φρούτα, σιτάρι κτλ.), βιομηχανική, υπηρεσίες και ενέργεια, η οποία υποστηρίζει και όλες της υπόλοιπες κατηγορίες παραγωγής. Όποια πολιτεία αποσκοπεί σε ένα υψηλό βιοτικό επίπεδο, πρέπει να έχει καλά ανεπτυγμένα όλους αυτούς τους τομείς παραγωγής, έτσι ώστε να μπορεί να ικανοποιεί τις ανάγκες του πληθυσμού της.

Όσον αφορά την αγροτική παραγωγή, η Κύπρος έχει τη δυνατότητα να ικανοποιήσει τις ανάγκες όλου του πληθυσμού της. Σε όσους χρειάζονται αποδείξεις για αυτή την θέση, απλώς σκεφτείτε ότι εξάγουμε πατάτες και σιτάρι στο εξωτερικό. Έχουμε αρκετή παραγωγή για την εσωτερική αγορά, αλλά μας μένει και πλεόνασμα για εξαγωγή. Έχουμε αρκετά φρούτα στα ημιορεινά και ορεινά, αλλά και κτηνοτροφία. Φυσικά είμαστε και νησί, άρα έχουμε τη δυνατότητα να αναπτύξουμε αλιεία. Η προοπτική της Κύπρου σε αυτό τον τομέα της παραγωγής είναι πολύ μεγάλη, αφού η ΕΕ μας εμποδίζει με την κοινή αγροτική πολιτική να υλοποιήσουμε στο μέγιστο βαθμό την προοπτική αυτή. Έχουμε πολλή γη ακαλιέργητη, η οποία θα μπορούσε να καλλιεργηθεί για να καλύψει όλες τις τοπικές ανάγκες, αλλά και να περισσέυει για να χρησιμοποιείται ως αντάλλαγμα των προϊόντων που θέλουμε και δεν μπορούμε να παράξουμε. Τέλος, να πω ότι τα κυπριακά αγροτικά προϊόντα είναι πλούσια, ποικίλα και υψηλής ποιότητας, γεγονός το οποίο εγγυάται στον Κύπριο πολίτη ότι δεν θα έχει τίποτε να ζηλέψει από αντίστοιχα προϊόντα του εξωτερικού.

Παρόλο που η βιομηχανία μας είναι μικρή και περιορισμένη, έχουμε κάποια σημαντική παραγωγή και συγκεκριμένα στο χτίσιμο δρόμων, σπιτιών κτλ. Έχουμε κάποιες δυνατότητες για ξυλία, αλλά έχουμε δική μας παραγωγή τσιμέντου. Σε τι είμαστε πολύ πίσω είναι η παραγωγή μηχανών και εργοσυστημάτων προϊόντων.

Παρόλο που, ως πληθυσμός, έχουμε την γνώση για τέτοια παραγωγή, δεν έχουμε τους φυσικούς πόρους. Με περισσότερη έρευνα ίσως βρούμε τον τρόπο να καλύψουμε κάποιες απο αυτές τις ανάγκες, όμως πιστεύω είναι αναπόφευκτο και προτιμότερο να εισαγάγουμε απο άλλες χώρες αυτά τα αγαθά. Θα εισάγουμε αυτοκίνητα, πλυντήρια, οικιακές συσκευές, υπολογιστές κτλ.

Υπηρεσίες; Αυτές τις έχουμε και με το παραπάνω. Ο τουρισμός μπορεί να γίνει ένα απο τα κύρια μας 'εσοδα' που μπορούν να χρησιμοποιούνται για τη χρηματοδότηση της εισαγωγής των βιομηχανικών προϊόντων. Οι τοπικές ανάγκες σίγουρα καλύπτονται απο τους ηλεκτρολόγους μας, τους υδραυλικούς μας, τα καφενεία και εστιατόρια μας, τα γραφεία μας κτλ. Έχουμε ως λαός ψηλό επίπεδο εκπαίδευσης και αυτό είναι σημαντικό να το διατηρήσουμε. Με τη γνώση που έχουμε θα μπορούμε να έχουμε ένα σύστημα 'ανακύκλωσης' και 'επισκευής' βιομηχανικών προϊόντων και των εξαρτημάτων τους, έτσι ώστε να καλύψουμε ή καλύτερα να μειώσουμε το πρόβλημα της βιομηχανικής παραγωγής.

Όσον για την ενέργεια, αυτό είναι το μεγαλύτερο μας πρόβλημα, αλλά φαίνεται οτι υπάρχουν καλές λύσεις. Εκτός του ότι έχουμε αναπτύξει εναλλακτικές μορφές παραγωγής ενέργειας (όπως τους μύλους στη Λάρνακα) έχουμε βρεί σημαντικά αποθέματα φυσικού αερίου. Αυτό σίγουρα θα καλύπτει όλες τις ανάγκες της Κυπριακής πολιτείας και θα περισσέυει για εξαγωγή, που σίγουρα θα καλύπτει και όλες τις ανάγκες που προκύπτουν απο τις ελλείψεις της βιομηχανικής παραγωγής.

Οικονομικά, είμαστε μια εύπορη και γόνιμη γη με ένα εργατικό δυναμικό υψηλής ποιότητας. Είμαστε εργατικοί, έξυπνοι και μορφωμένοι. Είμαστε σε θέση να οργανώσουμε την παραγωγή με τρόπο που να εξασφαλίζονται με σιγουριά και αφθονία, τα αγαθά που χρειαζόμαστε και θέλουμε για να ζούμε καλά.

Έπειτα πρέπει να μας προβληματίσει και το ερώτημα: σε τί είδους κοινωνικό οικοδόμημα θέλουμε να ζούμε. Γενικά, όταν υπάρχει 'κακοκαιρία' και πέφτει ένα 'σπίτι' δεν φταίει μόνο η κακοκαιρία, φταίει και η δομή του 'σπιτιού'. Όταν υπάρχει μια παγκόσμια, ανυπόστατη κρίση, πρέπει να αναρωτηθούμε γιατί το 'σπίτι' μας καταρρέει μαζί με άλλα σπίτια της περιοχής. Πιστεύω ότι χρειαζόμαστε ένα καινούργιο κοινωνικό οικοδόμημα. Εγώ, προσωπικά, κουράστηκα να είμαι απλώς θεατής στις εξελίξεις. Θέλω να είμαι και να ζω σε μια πολιτεία με ενεργούς ανθρώπους, που ενδιαφέρονται και προσφέρουν στα κοινά του τόπου. Θέλω δημοκρατία στην πιο απόλυτη μορφή της. Θέλω διαφάνεια και ακριβή, πλήρη και αληθή ενημέρωση του τί γίνεται στην πολιτεία μου. Πάνω απο όλα, θέλω να ζω σε μια πολιτεία, όπου θα εμπιστεύομαι τον συμπολίτη μου. Σε μια πολιτεία που δεν θα φοβάμαι ότι ο καθένας θέλει μόνο το δικό του καλό και κατ'επέκταση το κακό των άλλων. Θέλω να έχω ανθρώπινες, ειλικρινείς σχέσεις και όχι πελατειακές και τυπικές

σχέσεις. Θέλω να συμπεριφέρομαι και να μου συμπεριφέρονται όλοι σαν να είμαι φίλος, συγγενής κτλ., και όχι σαν απλό 'πελάτη', 'υπάλληλο' ή 'εργοδότη'.

Όλα αυτά γίνονται, αλλά δεν είναι της παρούσης. Στο μέλλον ίσως μπορέσω να επεκταθώ πάνω και σε αυτό το θέμα. Χρειάζεται μελέτη από διάφορους ειδικούς και γνώστες, αλλά ο καθένας μπορεί να συμβάλει στη διαμόρφωση αυτού του οικοδομήματος.

Κατάληξη

Έχουμε ακούσει και θα ακούσουμε πολλά ακόμα για την 'κρίση', το μέλλον του τόπου μας, της επιλογές μας και τις πιθανότητες μας. Εγώ πιστεύω ότι το ζήτημα είναι πολύ πιο βασικό και στοιχειώδες απ' ότι παρουσιάζεται. Το ζήτημα είναι να αποφασίσουμε πώς θέλουμε να ζήσουμε τις ζωές μας και πώς μπορούμε να υλοποιήσουμε τους στόχους μας. Ήρθε η στιγμή να αμφισβητήσουμε και να ξανασκεφτούμε τους πιο βασικούς τρόπους που παράγουμε, επικοινωνούμε και συντονιζόμαστε. Πρέπει επιτέλους να καταλάβουμε ότι μόνο αν ασχοληθούμε, συμβάλουμε και στο τέλος πάρουμε οι ίδιοι τις αποφάσεις που μας αφορούν θα μπορούμε να ελπίζουμε σε ένα ελεύθερο και ευήμερο μέλλον.

Ζητώ από σας να ξεκινήσετε, αν δεν έχετε ήδη ξεκινήσει, να σκέφτεστε και να αναρωτιέστε για τα πιο πάνω. Εγώ πρόσφερα τις απαντήσεις μου και τώρα είναι δική σας σειρά να προσφέρετε τις δικές σας γνώμες. Μέσω μιας οργανικής ανταλλαγής απόψεων ευελπιστούμε να βρούμε την πολυπόθητη 'λύση'. Με ό,ποια δύναμη και αν πορευτούμε σήμερα, Ρώσους ή Ευρωπαίους, η πιθανότητα να απαλαγούμε από τους ιμπεριαλιστές 'αφέντες' και έτσι να πάρουμε την τύχη μας στα χέρια μας, θα είναι πάντα διαθέσιμη.

Μια κατ'αρχήν συγκριτική ανάγνωση της συμφωνίας του Δεκεμβρίου 2012 και του Μνημονίου του Μαρτίου 2013

Σύγκριση των μνημονίων Δεκέμβρη 2012 (<http://www.cyprus-mail.com/sites/default/files/Memorandum%20of%20Understanding%20on%20Specific%20Economic%20Policy%20Conditionality.pdf>) **και Μάρτη 2013** (<http://blogs.r.ftdata.co.uk/brusselsblog/files/2013/04/DSA-9-April2013.pdf>)

Πιο κάτω επιχειρείται ο εντοπισμός των διαφοροποιήσεων επί του κειμένου του δευτέρου ουσιαστικά μνημονίου, αφού το πρώτο εφαρμόστηκε εσωτερικά με τη ψήφιση και άμεση εφαρμογή των σχετικών νομών. Οι πρόνοιες του πρώτου μνημονίου περιλαμβάνονται σε προηγούμενο άρθρο της Δέφτερης Ανάγνωσης (<http://www.defterianaynosi.com/article.php?id=444>). Παρατίθενται παρατηρήσεις ή/και στοιχεία που εντοπίστηκε ότι έτυχαν αλλαγών, σε μια προσπάθεια κατανόησης των διαφοροποιήσεων επί των μνημονίων, όπως αντικατοπτρίζονται στα υπό εξέταση έγγραφα.

- Διαφοροποίηση της προσέγγισης στην εισαγωγή: **Ενώ στην κατ' αρχήν συμφωνία του Δεκέμβρη γινόταν αναφορά στην «αποκατάσταση του κυπριακού τραπεζιτικού τομέα», στο προσχέδιο του Μαρτίου γίνεται αναφορά στη δεινή θέση και περιλαμβάνονται** - νέα στοιχεία όπως το κατ' αναλογία μεγάλο χρέος, τη μείωση ρίσκων για τον τραπεζιτικό τομέα και οι προοπτικές του χρέους, όπως και την προοπτική/ πιθανότητα νέων δανείων για ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών
- Ενδιαφέρον παρουσιάζει υποσημείωση στην οποία γίνεται σύνδεση μεταξύ του κυπριακού χρέους και της σταθερότητας της ευρωζώνης, με τη διευκρίνιση ότι **το παρεχόμενο δάνειο δεν μπορεί να αξιοποιηθεί για την ανακεφαλαιοποίηση των δύο τραπεζών, Λαϊκής και Τράπεζας Κύπρου.** Η υποσημείωση αυτή μπορεί να εξηγεί σε κάποιο βαθμό και το ποσό, το οποίο εγκρίνεται (10 εκατομμύρια) – στο πρώτο έγγραφο γίνεται αναφορά για αναδιάρθρωση και μείωση των οικονομικών οργανισμών, ενδυνάμωση της εποπτείας (κάτι που μπορεί να εξηγεί και την αντίδραση Ντράγκι υπέρ Δημητριάδη) και τη βελτίωση της διαχείρισης της ρευστότητας. Τα τελευταία σημεία διαγράφηκαν από το δεύτερο προσχέδιο.
- Η απώλεια της πρόσβασης στην αγορά θεωρείται ως ένδειξη της ανησυχίας των επενδυτών για το δημόσιο χρέος στο δεύτερο προσχέδιο.
- **Στο δεύτερο προσχέδιο, εισαγείται ως θεμελιώδης απαίτηση σε θέματα δομικής φύσης όπως των αγορών εργασίας, υπηρεσιών και προϊόντων και η αναδόμηση της δημόσιας υπηρεσίας ώστε να προετοιμαστεί για την αξιοποίηση του φυσικού αερίου.**
- Όσον αφορά στη μακροοικονομική ανάπτυξη, σημειώνεται στο δεύτερο προσχέδιο ότι μετά από μια δεκαετία δυνατής οικονομικής επέκτασης, αυτή έφτασε στο τέλος της το 2009, με ανάκαμψη το 2010 και μείωσή της το 2011, μετά την καταστροφή του Βασιλικού.
- Στο πρώτο προσχέδιο επεξηγείται ότι οι όροι εντολής για εξωτερικό σύμβουλο για την αξιολόγηση του τραπεζιτικού συστήματος (αναφέρονται ονομαστικά η Τράπεζα Κύπρου, Λαϊκή, Ελληνική, Συνεργατισμός, Άλφα και Eurobank Κύπρου) εγκρίθηκαν από επιτροπή που απαρτιζότο από τις κυπριακές αρχές, την Ε.Ε. την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, το ΕΒΑ τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, με ρόλο παρατηρητή, κάτι το οποίο δε φαίνεται στο δεύτερο

- Στο δεύτερο προσχέδιο, μαζί με την εισαγωγή του όρου «bail-in», γίνεται αναφορά σε προσωρινούς περιορισμούς που να διασφαλίζουν την οικονομική σταθερότητα ώστε να μειωθεί ο όγκος των επιχειρήσεων τόσο των εγχώριων όσο και των διεθνών εταιρειών
- Σύμφωνα με το δεύτερο προσχέδιο, αναμένεται η επιστροφή σε ρυθμούς ανάπτυξης το 2015-16, περίοδος η οποία φαίνεται να σηματοδοτείται με την προοπτική εκμετάλλευσης του φυσικού αερίου που θεωρείται ότι θα συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη. Στο ίδιο ακριβώς σημείο καταγράφεται ότι οι δημόσιοι μισθοί και η πρόσφατη προσαρμογή τους θα συμβάλουν στην οικονομική δραστηριότητα, την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, αλλά και την οικονομική ανάκαμψη. Παρουσιάζει ενδιαφέρον η σύνδεση της προοπτικής του φυσικού αερίου με την οποιαδήποτε προσαρμογή όσον αφορά σε εργασιακά θέματα, όπως είναι το μισθολογικό στο δημόσιο.
- Στο πρώτο προσχέδιο γίνεται αναφορά στη εφαρμογή – μέχρι τον Ιούνιο 2013 – ενοποιημένου συστήματος δεδομένων μεταξύ τραπεζών και συνεργατισμού (Ήδη εφαρμόζονταν, οπότε ;)
- Σχετικά με το συνεργατισμό, αναγνωρίζεται ο σημαντικός του ρόλος στην χρηματοδότηση της εγχώριας οικονομίας και θεωρείται σημαντικό να ενδυναμωθεί, μέσα από αναδόμηση που να περιλαμβάνει δυνατότερη εποπτεία και ρύθμιση - στο πρώτο προσχέδιο – υπό την Κεντρική Τράπεζα και με την απομάκρυνσή του από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού. Σημειώνεται ότι προβλέπεται η απαγορευση δανειοδότησης φυσικών προσώπων τα οποία δεν είναι μέλη, εγκαθίδρυση ανεξάρτητων διοικητικών συμβουλίων και δημοσιοποίηση των δανείων όλων των μελών διοικητικών συμβουλίων (Παρόμοια Πρόβλεψη για τα διοικητικά συμβούλια των τραπεζών;)
- Στην εποπτεία των τραπεζικών ιδρυμάτων στο πρώτο προσχέδιο περιλαμβάνεται, επίσης, μηνιαία αναφορά από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα σχετικά με την κατανομή ανά χώρα προέλευσης των καταθετών και τους κύριους δικαιούχους των δανείων (και των δικαιούχων τους) – (Σύγκρουση με τη Περί Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα νομοθεσία;)
- Το βάθος εφαρμογής του πρώτου προσχεδίου αντικατοπτρίζεται σε σχετικό πίνακα που σημειώνει το Δεκέμβριο 2015, ως το τέλος

- Στο πρώτο προσχέδιο καταγράφονται οι κλιμακωτές αποκοπές μέχρι το Δεκέμβριο 2016 ενώ στο δεύτερο μνημόνιο εισαγείται χρονολογικά το 2017 (κατ' επέκταση αυξάνεται η διάρκειά του) και η θεσμοθέτησή της συνέχισης των μέτρων με νομοθεσία/ μέσω του προϋπολογισμού για το 2017.
- **Στο δεύτερο προσχέδιο, γίνεται αναφορά στις δύο κύριες τράπεζες (Κύπρου και Λαϊκή), οι οποίες περιγράφονται με τον όρο «αφερέγγυες» (insolvent) και μείωση του τραπεζιτικού τομέα.** Η Κεντρική Τράπεζα καθορίζεται ως η μοναδική αρχή τόσο για τις τράπεζες, όσο και για το συνεργατισμό με αρμοδιότητα να μειώσει στο 120% (από το 550%) τις κυπριακές τράπεζες, **resolution** της Λαϊκής Τράπεζας και απορρόφησή επιλεγμένων στοιχείων πάγιου ενεργητικού και υποχρεώσεων από την Τράπεζα Κύπρου, περιλαμβανομένων και των πιστώσεων από τον ΕΛΑ, ανακεφαλαιοποίηση της Τράπεζας Κύπρου χωρίς τη χρήση των δημοσίων κονδυλίων κάτι το οποίο θα συμβάλει στη μείωση του τραπεζιτικού τομέα κατά 350%. Όσον αφορά στην Ελληνική, μπορεί να εξασφαλίσει κεφάλαιο από ιδιωτικές πηγές, ενώ ο συνεργατισμός θα εξορθολογιστεί
- Στο δεύτερο προσχέδιο διασαφηνίζεται το ποσό το οποίο θα λάβει η κυπριακή δημοκρατία (από σύνολο 10 δις, 9 από ευρ. και 1 ΔΝΤ)
- Στο δεύτερο προσχέδιο, στην ανακεφαλαιοποίηση του τραπεζιτικού συστήματος όπου συμπεριλαμβάνεται η διάλυση της Λαϊκής και το «bail in», γίνεται αναφορά στην ιδιωτικοποίηση κρατικής περιουσίας (συγκεκριμένα πώληση κρατικών εταιρειών και άλλων περιουσιακών στοιχείων τόσο της κεντρικής κυβέρνησης όσο και της τοπικής αυτοδιοίκησης περιλαμβανομένης και κρατικής γης), πώληση των αποθεμάτων χρυσού της κυπριακής δημοκρατίας και ανταλλαγή περιουσιακών στοιχείων ώστε να αποπληρώσει μερικώς δάνειο που η Κεντρική Τράπεζα έλαβε προ της ένταξης στην ευρωζώνη
- **Ένα νέο στοιχείο που εισαγάγεται είναι και ο εντοπισμός κινδύνων που προκύπτουν με την μεγάλη πτώση της αξίας των ακινήτων** μεταξύ άλλων με την πιθανότητα ανανέωσης του μνημονίου πέρα από την προγραμματική χρονική περίοδο.
- Αναφέρεται ότι το «Πρόγραμμα» βασίζεται στα μέτρα τα οποία συμφωνήθηκαν στις 2 Απριλίου 2013 μεταξύ των κυπριακών αρχών και της Τρόικα (agreed between the Cypriot authorities and the Troika), ανάμεσα σ'

άλλα και οι ιδιωτικοποιήσεις κρατικών και ημικρατικών εταιρειών και πώληση αποθεμάτων χρυσού, ενώ το πρώτο μνημόνιο που είχε συμφωνηθεί μεταξύ τεχνοκρατών (agreed at staff level) βασίστηκε στο σενάριο Νοεμβρίου 2012 και τα μέτρα έχουν ήδη ληφθεί και εφαρμοστεί

- Η καταγραφή των τόκων και συγκεκριμένα: ESM-2.27% για το 2013 και 3.80% μέχρι 2025, IMF 2% για το 2013, 3.4% μέχρι 2017 και 3.2% μέχρι 2020, καταδεικνύουν το χρονικό διάστημα στο οποίο αναμένεται η αποπληρωμή του χρέους (2025 τουλάχιστον)
- Όσον αφορά τη διάρκεια προνοείται συγκεκριμένα μέχρι το 2028 τουλάχιστον το μισό για το ESM και αποπληρωμή μέχρι το 2033, ενώ η έναρξη αποπληρωμής στο IMF, αρχίζει μετά από 4.5 χρόνια
- Προηγούμενη πρόνοια για τη μείωση του χρέους σε περίπτωση εσόδων που δεν προβλέπονται και σταθεροποιημένη οικονομική κατάσταση ώστε να αποφευχθούν επιπρόσθετα μέτρα, δεν φαίνεται να υπάρχει όπως και η ανάληψη επιπρόσθετων μέτρων σε περίπτωση που δεν επιτευχθούν οι στόχοι του 'προγράμματος' (p.9),[In the event of underperformance of revenues or higher social spending needs due to adverse macroeconomic effects, the government should stand ready to take additional measures to preserve the programme objectives, including by reducing discretionary spending. Over the programme period, cash revenues above programme projections including any windfall gains, will be used to reduce debt. If instead over-performance materialises, to the extent that it is deemed permanent, this can reduce the need for additional measures in the outer years].

Τί έγραψε το «Έθνος» για τη λίστα και το «δικηγορικό γραφείο»
Αναστασιαδη

«.. [οι αναφορές της λίστας] **αφορούν συνολικές αναλήψεις του αστρονομικού ποσού των 3 δις ευρώ μόνο στο διάστημα 1-15 Μαρτίου.**

Η μαζική αυτή απόσυρση καταθέσεων από τις κυπριακές τράπεζες, το κρίσιμο δεκαπενθήμερο, έφερε πιο κοντά την κατάρρευση και οδήγησε σε μεγαλύτερο κούρεμα όσων καταθέσεων παρέμειναν στην Κύπρο.»

Έθνος της Κυριακής, 14/4/2013, σελ. 6-7

Οι πιο κάτω πληροφορίες θέτουν δυο ειδών ζητήματα. Αν ευσταθούν, θα πρέπει να εξηγηθεί τί είδους υποχρεώσεις οδήγησαν σε αυτή τη μαζική εκροή κεφαλαίων, όταν ο ίδιος ο κ. Αναστασιάδης, ως πρόεδρος, προσπαθούσε, εκείνη ακριβώς την περίοδο, να διαπραγματεύεται, έχοντας ως πρόβλημα και μορφή πίεσης τις εκροές καταθέσεων. Και ο ίδιος πίεζε να στηριχθεί η Λαϊκή, τον Νοέμβριο του 2012, σε ένα πλαίσιο, που υπήρχε πάλι «κίνδυνος εκροών» - και παρά το ότι η Λαϊκή είχε ήδη «παρατράβηγμα» από τον ΕΛΑ. Είναι παράδοξο να μην ήξερε το όλο σκηνικό η οικογένειά του. Αλλά και η ίδια η διαδικασία των εταιρειών με τα περίπλοκα «πλοκάμια» θέτει και πάλι το ερώτημα τί ακριβώς διεκπεραιώνουν τα συγκεκριμένα γραφεία. Και με δεδομένο ότι δεν υπήρξαν ικανοποιητικές εξηγήσεις για άλλες περιπτώσεις (όπως λ.χ. για τη Makra Investments) είναι λογικό οι ακόλουθες εκροές, στη συγκεκριμένη περίοδο, να δημιουργούν και ερωτηματικά και καχυποψία:

«Σοβαρά ερωτήματα για το δικηγορικό γραφείο, του ίδιου του Προέδρου της Δημοκρατίας, Ν. Αναστασιάδη, έχουν προκύψει από την δημοσιοποίηση της λίστας. Η εταιρεία Modissana Limited, έχει διευθυντή τις εταιρείες Ledra Limited και Imperium Nominees Limited, που παραπέμπουν στο δικηγορικό γραφείο του κ. Αναστασιάδη, με μετόχους, σύμφωνα με στοιχεία του Εφόρου Εταιρειών, τις εταιρείες Gemma Management Limited και Imperium Nominees Limited, στην οποία ως διευθύντρια, δίνεται η κόρη του Προέδρου της Δημοκρατίας, Έλσα Αναστασιάδη. Αν και από την Προεδρία της Δημοκρατίας, δηλώνεται ότι πρόκειται για απλές δραστηριότητες δικηγορικών γραφείων, η υπόθεση περιπλέκεται, καθώς στη δήλωση «πόθεν έσχες», πριν από τις εκλογές, ο κ. Αναστασιάδης δήλωσε έσοδα και μερίσματα από τις εταιρίες αυτές....[...] Η εταιρεία Modisanna Ltd έβγαλε συνολικά σε δυο αναλήψεις στις 6 και 15 Μαρτίου, 13.280.000 δολάρια και 10.930. 000 δολάρια. Η άλλη εταιρεία, με την οποία συνδέεται ο πρόεδρος Αναστασιάδης, η Mabor co Limited, έβγαλε από την Κύπρο, 22. 432.000 δολάρια από την 1^η έως τις 12 Μαρτίου.»